

Entered as Second-Class matter July 13th, 1893, at the Post Office of Chicago, Illinois, under Act of March 3rd, 1879.

Meti XXV

CHICAGO, ILL., PENKTADIENIS, GEGUŽIO (MAY) 12 d., 1916 M.

No. 19

Didėji Karė.

Vis dar smarkiausias priešų imtyneš eina prie Verduno, bet iki šiol nei viena pusė kitos įveikti negali ir dar vis nežinia, katra pusė iš tų milžiniškų imtynių išeis pergalėtoja. Iš syk, pasi- liovus vokiečių pirmyn žengimui, pradėjo francūzai pirmyn žengti ir jiems pasisekė atgauti kelias pirma nužudytas svarbias pozicijas ir jas nuo vokiečių atimti. Francūzai vėl įsispriandė į vokiečių linijas prie Bethincourt, iš kur pirma vokiečiai juos buvo išvijo. Ką vokiečiai per du mėnesius buvo laimėję ant kairiojo upės Meuse pusės, atėmė nuo jų francūzai į porą dienų. Vokiečiai tuose mušiuose milžiniškus turėjo nuostolius. Prie Copeny francūzai atmušė vokiečių pirmyn žengimą. Ant kairiojo upės Meuse šono vokiečiai su visu smarkumu užpuolė francūzų pozicijas ant kalvos 304 ir keliose vietose ten apsisitojo. Francūzai iš savo sunkiųjų kanuolių bombarduoja iš naujo užimtas pozicijas ant šiaurinio 304 kalvos šono, bet vokiečiai ten laikosi. Smarkiai veikia abiejų pusių artilerijos aplinkinėse Avocourt ir Couretts, taigi prie Woivre.

Ir Belgijoj eina gana smarkūs mušiai prie Steenstraate ir Dixmude. Čia Belgų artilerija išnaikino vokiečių apkasus. Bet turbūt vokiečių frontas prie Verduno tapo drūčiai sustiprintas naujai atsiųstais kareiviais, nes ant to fronto jie pradėjo vėl pirmyn žengimą, ypač jie pradėjo smarkų pirmyn žengimą ant vakarinio upės Meuse kranto. Pomeranijos regimentai, nors daug nuostolių turėjo, apvaldė čia eilę francūzų apkasų ant šiaurinio kalvos 304 šono, jie apvaldė ir jos viršūnę. Čia nelaisvėn pakliuvo 40 francūzų oficerių ir 1280 kareivių, bent tokias žinias paduoda iš Berlio.

Iš Paryžiaus gi praneša, jog francūzai smarkiai bombarduoja vokiečių pozicijas prie 304 kalvos. Vokiečių gi smarkų užpuolimą ant kalvos 287 francūzai atmušė.

Ant fronto prie Verduno ir francūzų kariūnė tapo sudrūtinata ne tik naujais francūzų kareiviais, bet čia tapo atsiųsta Australijos ir Naujos Zelandijos kariūnės, tik nežinia, kiek čia tų kareivių atsiuntė.

Francūzai, nežinia kodel, apkeitė savo kariūnės vadovus prie Verduno. Paskėmingai iki šiol gynes Verduno generolas Petain tapo perkeltas vadovauti francūzų kariūnė ant fronto tarp Soissons ir Verduno, o prie Verduno tapo atsiųstas generolas Robert George Nivelle. Gal but, kad Soissons frontą francūzų stabas laiko svarbesniu negu prie paties Verduno, kur gal tikėjo, kad vokiečiai ganėtinai apsilpnę ir ne drįs pradėti naujo ofensyvo. Bet jie, sudrūtinę savo kariūnė, vėl ofensyvą pradėjo.

Kaiseris, atsilankęs ant Verduno fronto, paliepė savo kariūnėi butinai Verduną paimiti iki 11 gegužės, bet lengviau yra prisakymus davinėti, negu juos išpildyti. Gal dabar vokiečiai nori paskutinį mėginimą padaryti, o jeigu nepasiseks, trauktiesi nuo Verduno, o gal ir suvisi iš Francūzijos, nes francūzai lenda Vokietijon ir yra jau tik 16 mylių nuo svarbiausios vokiečių Vokietijos tvirtovės Metz, kuri vokiečiams taip jau svarbi, kaip francūzams Verdun. Dabar jau francūzų sunkioji artilerija gali apšaudyti Metz iš laukinių fortų.

Francūzijos jau atkako penktas mėnuotėjas rusų kareivių. Kiek jų visų atkako, nežinia. Ant kurio fronto jie tapo pasiūti, tikrai nežinia, bent negirdėt, kad jie mušiuose prie Verdun butų laisvę, todėl spėjame, kad dalyvavę, todėl spėjame, kad juos pasiuntė prie Metz. Iš Ber-

lino pranešė, buk Tarpžeminės jurėse tapo paskandintas transportinis laivas gabėjęs 600 rusiškų kareivių. Kareiviai tie prigėrė. Gal but, kad juos Francūzijos gabeno, nes kitur rusų kariūnė Tarpžeminės jurėse nebuvo reikalinga, todėl ir jos kitur siųsti reikalo nebuvo. Per Londoną praneša, taigi, matyti pati Anglija prisipažįsta, kad pereitą pandėlio dieną Atlantike vokiški povandeniniai laivai torpedavo didelį 13,000 tonų anglišką transportinį laivą "Cymric". Laivas tas dar laikosi ant vandens ir tikisi į kokių Arijjos portą prisigriebti. Laivas tas plaukinojo tarp New York ir Anglijos. Gabeno jis karės medag, kurios buvo: 101 skrynia karabiny, 11,049 skrynių šuvių gilių, 8,900 skrynių patronų, 40 skrynių išardytų aeroplanų, 400 ritynių akstinuotų vielų, 20 skrynių kanuolių dalių, 6 skrynios durtuvų, 220 skrynių pistonių ir 6,720 skrynių kanuolių ir bombų uždegimų. Įgula laivo susidėjo iš 110 žmonių.

Balkanuose svarbesnių susirėmimų nebuvo, bet ir patį austrai ir vokiečiai mano, kad neužligo ant to fronto talkininkai pradės savo pirmyn žengimą. Tuom tarpu ten, kas tik gali, mėgina draskyti vos gavusią neprigulmystę Albaniją. Greikai paėmė savo valdžia albanų apgyventą Epirą, o Albaniją, pabėgus kunigaikščiui Wied, valdono neturėjo, todėl be valdono likus kraštui, pradėjo veržtiesi visų kaimynų kariūnės—nuo šiaurės įsiveržė austrų kariūnė neva gaudyti ten pasislėpusių serbų ir montenegrų, bet Albanijoj pasiliko ir iš ten pasitraukus serbams ir montenegrams. Italai dėl to užėmė Albanijos portą Avloną, o juos mėgina laukan vyti austrų kariūnė. Tokiu būdu, nors Albanija karė neva nedalyvauja, bet ją karė taip jau naikina, kaip išnaikino Serbiją ir Montenegro. Buvęs jos karalius kunigaikštis Wied šaukia savo buvusius pavaldinius, nuo kurių pats pabėgo, eiti karėn ir padėti austrams, tik jo atsisaukimo didesnę albanų dalis klausyti nenori. Dabar vienok atsirado jau čia eilę pretendenti norinčių Albanijos sostą gauti, nors, rodosi, nieks jo negaus, nes kaimynai Albaniją išdraskys. Tarp jų pretendenti yra: kunigaikštis Cyrill, Bulgarijos, buvęs Albanijos karalius Wied, kurio, vienok, dabar albanai nenori, bet jį remia austrai; Asset Paša, kurį nori pripažinti albanų dalis ir turkas Basra Bey, kuris, su turkų pagalba pats savo kandidaturą albanams bruka.

Nuo Salonikų sujungta francūzų ir anglų kariūnė pradėjo žengti šiaurų link, bet iki šiol ant to fronto svarbesnių susirėmimų nebuvo. Už tai Azijoj rusai pradėjo smarkiau veikti. Nuo Trebizondos užėmimo, rusų trys kariūnės eina vis giliau Tur- kijos teritorijon prie Beiburt, Erzigan ir Diarbekir. Tur- kijos kariūnė renkas prieš rusų kariūnės vidurį ir rengė prie Erzigan rusams pasipriešinti. Ir Kaukazo apskrityj turkai, kur buvo toliau nužėgę, vėl atgal traukiasi, nes nesitiki prieš tris rusų armijas atsiremti.

Matyti nepasisekimas anglų prie Kut-el-Amara visgi padarino angliškų valdybų mahometonus, jeigu tikėti Berlio žinioms. Su- lyg tų žinių, prieš Anglijos valdžią sukilo mahometonai piet- niuose Egipto kraštuose, kur prieš Anglijos valdžią sukilo Darfour imamas. Jis suorgan- izavo gana skaitlingą kariūnė, vien verblūdinį raitelių turi su- vienum 8,000. Bet, žinoma, gink- lai sukilėlių negeriausi, o į Af- dalyvavę, todėl spėjame, kad juos pasiuntė prie Metz. Iš Ber-

lino pranešė, buk Tarpžeminės jurėse tapo paskandintas transportinis laivas gabėjęs 600 rusiškų kareivių. Kareiviai tie prigėrė. Gal but, kad juos Francūzijos gabeno, nes kitur rusų kariūnė Tarpžeminės jurėse nebuvo reikalinga, todėl ir jos kitur siųsti reikalo nebuvo. Per Londoną praneša, taigi, matyti pati Anglija prisipažįsta, kad pereitą pandėlio dieną Atlantike vokiški povandeniniai laivai torpedavo didelį 13,000 tonų anglišką transportinį laivą "Cymric". Laivas tas dar laikosi ant vandens ir tikisi į kokių Arijjos portą prisigriebti. Laivas tas plaukinojo tarp New York ir Anglijos. Gabeno jis karės medag, kurios buvo: 101 skrynia karabiny, 11,049 skrynių šuvių gilių, 8,900 skrynių patronų, 40 skrynių išardytų aeroplanų, 400 ritynių akstinuotų vielų, 20 skrynių kanuolių dalių, 6 skrynios durtuvų, 220 skrynių pistonių ir 6,720 skrynių kanuolių ir bombų uždegimų. Įgula laivo susidėjo iš 110 žmonių.

Balkanuose svarbesnių susirėmimų nebuvo, bet ir patį austrai ir vokiečiai mano, kad neužligo ant to fronto talkininkai pradės savo pirmyn žengimą. Tuom tarpu ten, kas tik gali, mėgina draskyti vos gavusią neprigulmystę Albaniją. Greikai paėmė savo valdžia albanų apgyventą Epirą, o Albaniją, pabėgus kunigaikščiui Wied, valdono neturėjo, todėl be valdono likus kraštui, pradėjo veržtiesi visų kaimynų kariūnės—nuo šiaurės įsiveržė austrų kariūnė neva gaudyti ten pasislėpusių serbų ir montenegrų, bet Albanijoj pasiliko ir iš ten pasitraukus serbams ir montenegrams. Italai dėl to užėmė Albanijos portą Avloną, o juos mėgina laukan vyti austrų kariūnė. Tokiu būdu, nors Albanija karė neva nedalyvauja, bet ją karė taip jau naikina, kaip išnaikino Serbiją ir Montenegro. Buvęs jos karalius kunigaikštis Wied šaukia savo buvusius pavaldinius, nuo kurių pats pabėgo, eiti karėn ir padėti austrams, tik jo atsisaukimo didesnę albanų dalis klausyti nenori. Dabar vienok atsirado jau čia eilę pretendenti norinčių Albanijos sostą gauti, nors, rodosi, nieks jo negaus, nes kaimynai Albaniją išdraskys. Tarp jų pretendenti yra: kunigaikštis Cyrill, Bulgarijos, buvęs Albanijos karalius Wied, kurio, vienok, dabar albanai nenori, bet jį remia austrai; Asset Paša, kurį nori pripažinti albanų dalis ir turkas Basra Bey, kuris, su turkų pagalba pats savo kandidaturą albanams bruka.

Ant pietvakarinio karės fronto nieko svarbesnio neatsitiko. Kanuolių imtyneš eina visose jau vietose be kokių nors pasekmių.

Ant šiaurinio fronto, taigi Rusijoj ir Lietuvoj nieko svarbesnio neatsitiko. Vokiečių artilerija vis bombarduoja Illukstos tilgalį. Prie Dvinsko šaudosi vien artilerijos, tas pats yra prie garsios Lietuvos vietos Krevo, kur rusai nušovė vieną vokiečių puikiai atsizymėjo prie Verduno, yra paskirtas vyriausiu vadu grupės armijų, veikiančių tarp Soissons ir Verduno.

NAUJAS VERDUNO KOMENDANTAS.
Paryžius, Gegužio 7 d. Gen. Robert Jurgis Nivelle tapo paskirtas tolimesniam žinimui Verduno nuo vokiečių. Iki šiolei buvusis gen. Petain, kuris taip puikiai atsizymėjo prie Verduno, yra paskirtas vyriausiu vadu grupės armijų, veikiančių tarp Soissons ir Verduno.

VOKIEČIAI PAIMA VIRŠŲ IR VĖL IŠMESTI.
Paryžius, Gegužio 8 d. Po 77 dienų mušio ties Verdunu vokiečiai pradėjo naują—iš eilės jau 4-tą—milžinišką ataką ant Verduno su nauja armija. Svarbiausiu jų užpuolimo punktu yra Le Mort Momme (Nėgyvo Žmogaus) kalnelis, kuris gina visą vakarinį Verduno šoną.

Vokiečiai su visu korpusu (40,000) kariūnės pradėjo veržtis siauru kloniu, idant šioj vietoj perlaūžus francūzų frontą. Iš pradžių vokiečiams gerai sekėsi: jie baisiai smarkiu ataku užėmė francūzų pirmas pozicijas, išmetė juos iš užpakalinių tranšėjų ir prisigriebė net iki kalnelio viršūnės. Tuom laiku francūzams suspėjo atėti pagelba ir jie nesvietiškai smarkiu kontr- ataku išvertė vokiečius iš užimtų pozicijų ir savo ugnim sulaukė tolimesnių jų atakų.

Mušis tačiau nesiliauja ir iš visa ko matyti, kad vokiečiai vėl su nauja desperacija mėgins Verduno frontą sulaužyti.

GEN. SUCHOMLINOV SUAREŠTUOTAS.
Londonas, Gegužio 8 d. Rusų generolas W. A. Suchomlinov, buvusis pirma karės ministeriu ir vėliau prašalintas nuo to urėdo už tai, kad iš jo priežasties pritrūko rusų armijai amunicijos ir ginklų, dabar tapo suareštuotas ir įmestas į garsųjį Sv. Petro ir Povylo tvirtovės kalėjimą Petrograde. Didelis skaitlius valdininkų sykiu su policija atėjo į Suchomlinovo namus visai netikėtai. Jį suareštuota, o jo namuose padaryta krata ir užgrieta keturi kuparai visokių raštų ir dokumentų.

RAŠO WILSONUI.
Washington, geg. 7 d. Popiezius Benediktas XV vakar pri- siuntė prezidentui Wilsonui ypa- tišką laišką, kurio turinys yra laikomas didelį paslaptį. Me- nama, kad popiezius prašo pre- zidento, idant jis pradėtų taikin- ti kariaujančias viešpatijas. Tuom pačiu laiku pranešama, kad Kaizeris yra susizinojęs su popiežium ir kad popiežius buk veikia Kaizerio įprašytas. Po- piežius buk pataria Amerikai ne- pertraukti ryšių su Vokietija.

IS AMERIKOS.
DEL PINIGŲ STOKOS MANO UŽDARYTI UNIVERSITETĄ.
Columbus, Mo. Nuo rugsėjo mėnesio norima uždaryti valsti- jos universitetą, nes jo užlaikui- mui trūksta pinigų. Jau dabar universitete tarnaujantiems neiš- duoda savo laike pinigų algoms.

25 MILIJONAI ŽEMDIR- BYSTEL.
Washington, D. C. Kongresas šiems metams paskyrė 25 mili- jonus doliarų žemdirbystės rei- kalams, pakėlimui Suvienytose Valstijose žemdirbystės.

VOKIEČIŲ PARTIJA AMERIKOJ.
Vokiečių centralė sąjunga iš- leido į visus Amerikos vokiečius atsišaukimą, kviečiantį suverti vokiečių komitetą, kuris pana- dotų savo įtekme vokiečių tik- slams laike rinkimų. Taigi, ma- tyt vokiečiai nori Amerikoje su- tvirti naują politiską vokiečių

IVAIRŲS TELEGRAMAI.
RIAUSĖS VOKIETIJOJ.
Londonas, Gegužio 4 d. Ateina žinios iš Vokietijos apie iškilu- sias riausės keliuose miestuose.

NAUJAS VERDUNO KOMENDANTAS.
Paryžius, Gegužio 7 d. Gen. Robert Jurgis Nivelle tapo paskirtas tolimesniam žinimui Verduno nuo vokiečių. Iki šiolei buvusis gen. Petain, kuris taip puikiai atsizymėjo prie Verduno, yra paskirtas vyriausiu vadu grupės armijų, veikiančių tarp Soissons ir Verduno.

VOKIEČIAI PAIMA VIRŠŲ IR VĖL IŠMESTI.
Paryžius, Gegužio 8 d. Po 77 dienų mušio ties Verdunu vokiečiai pradėjo naują—iš eilės jau 4-tą—milžinišką ataką ant Verduno su nauja armija. Svarbiausiu jų užpuolimo punktu yra Le Mort Momme (Nėgyvo Žmogaus) kalnelis, kuris gina visą vakarinį Verduno šoną.

Vokiečiai su visu korpusu (40,000) kariūnės pradėjo veržtis siauru kloniu, idant šioj vietoj perlaūžus francūzų frontą. Iš pradžių vokiečiams gerai sekėsi: jie baisiai smarkiu ataku užėmė francūzų pirmas pozicijas, išmetė juos iš užpakalinių tranšėjų ir prisigriebė net iki kalnelio viršūnės. Tuom laiku francūzams suspėjo atėti pagelba ir jie nesvietiškai smarkiu kontr- ataku išvertė vokiečius iš užimtų pozicijų ir savo ugnim sulaukė tolimesnių jų atakų.

Mušis tačiau nesiliauja ir iš visa ko matyti, kad vokiečiai vėl su nauja desperacija mėgins Verduno frontą sulaužyti.

naujas pozicijas aplink Le Mort Momme.

NAUJAS VERDUNO KOMENDANTAS.
Paryžius, Gegužio 7 d. Gen. Robert Jurgis Nivelle tapo paskirtas tolimesniam žinimui Verduno nuo vokiečių. Iki šiolei buvusis gen. Petain, kuris taip puikiai atsizymėjo prie Verduno, yra paskirtas vyriausiu vadu grupės armijų, veikiančių tarp Soissons ir Verduno.

VOKIEČIAI PAIMA VIRŠŲ IR VĖL IŠMESTI.
Paryžius, Gegužio 8 d. Po 77 dienų mušio ties Verdunu vokiečiai pradėjo naują—iš eilės jau 4-tą—milžinišką ataką ant Verduno su nauja armija. Svarbiausiu jų užpuolimo punktu yra Le Mort Momme (Nėgyvo Žmogaus) kalnelis, kuris gina visą vakarinį Verduno šoną.

Vokiečiai su visu korpusu (40,000) kariūnės pradėjo veržtis siauru kloniu, idant šioj vietoj perlaūžus francūzų frontą. Iš pradžių vokiečiams gerai sekėsi: jie baisiai smarkiu ataku užėmė francūzų pirmas pozicijas, išmetė juos iš užpakalinių tranšėjų ir prisigriebė net iki kalnelio viršūnės. Tuom laiku francūzams suspėjo atėti pagelba ir jie nesvietiškai smarkiu kontr- ataku išvertė vokiečius iš užimtų pozicijų ir savo ugnim sulaukė tolimesnių jų atakų.

Mušis tačiau nesiliauja ir iš visa ko matyti, kad vokiečiai vėl su nauja desperacija mėgins Verduno frontą sulaužyti.

GEN. SUCHOMLINOV SUAREŠTUOTAS.
Londonas, Gegužio 8 d. Rusų generolas W. A. Suchomlinov, buvusis pirma karės ministeriu ir vėliau prašalintas nuo to urėdo už tai, kad iš jo priežasties pritrūko rusų armijai amunicijos ir ginklų, dabar tapo suareštuotas ir įmestas į garsųjį Sv. Petro ir Povylo tvirtovės kalėjimą Petrograde. Didelis skaitlius valdininkų sykiu su policija atėjo į Suchomlinovo namus visai netikėtai. Jį suareštuota, o jo namuose padaryta krata ir užgrieta keturi kuparai visokių raštų ir dokumentų.

RAŠO WILSONUI.
Washington, geg. 7 d. Popiezius Benediktas XV vakar pri- siuntė prezidentui Wilsonui ypa- tišką laišką, kurio turinys yra laikomas didelį paslaptį. Me- nama, kad popiezius prašo pre- zidento, idant jis pradėtų taikin- ti kariaujančias viešpatijas. Tuom pačiu laiku pranešama, kad Kaizeris yra susizinojęs su popiežium ir kad popiežius buk veikia Kaizerio įprašytas. Po- piežius buk pataria Amerikai ne- pertraukti ryšių su Vokietija.

IS AMERIKOS.
DEL PINIGŲ STOKOS MANO UŽDARYTI UNIVERSITETĄ.
Columbus, Mo. Nuo rugsėjo mėnesio norima uždaryti valsti- jos universitetą, nes jo užlaikui- mui trūksta pinigų. Jau dabar universitete tarnaujantiems neiš- duoda savo laike pinigų algoms.

25 MILIJONAI ŽEMDIR- BYSTEL.
Washington, D. C. Kongresas šiems metams paskyrė 25 mili- jonus doliarų žemdirbystės rei- kalams, pakėlimui Suvienytose Valstijose žemdirbystės.

VOKIEČIŲ PARTIJA AMERIKOJ.
Vokiečių centralė sąjunga iš- leido į visus Amerikos vokiečius atsišaukimą, kviečiantį suverti vokiečių komitetą, kuris pana- dotų savo įtekme vokiečių tik- slams laike rinkimų. Taigi, ma- tyt vokiečiai nori Amerikoje su- tvirti naują politiską vokiečių

IVAIRŲS TELEGRAMAI.
RIAUSĖS VOKIETIJOJ.
Londonas, Gegužio 4 d. Ateina žinios iš Vokietijos apie iškilu- sias riausės keliuose miestuose.

NAUJAS VERDUNO KOMENDANTAS.
Paryžius, Gegužio 7 d. Gen. Robert Jurgis Nivelle tapo paskirtas tolimesniam žinimui Verduno nuo vokiečių. Iki šiolei buvusis gen. Petain, kuris taip puikiai atsizymėjo prie Verduno, yra paskirtas vyriausiu vadu grupės armijų, veikiančių tarp Soissons ir Verduno.

VOKIEČIAI PAIMA VIRŠŲ IR VĖL IŠMESTI.
Paryžius, Gegužio 8 d. Po 77 dienų mušio ties Verdunu vokiečiai pradėjo naują—iš eilės jau 4-tą—milžinišką ataką ant Verduno su nauja armija. Svarbiausiu jų užpuolimo punktu yra Le Mort Momme (Nėgyvo Žmogaus) kalnelis, kuris gina visą vakarinį Verduno šoną.

Vokiečiai su visu korpusu (40,000) kariūnės pradėjo veržtis siauru kloniu, idant šioj vietoj perlaūžus francūzų frontą. Iš pradžių vokiečiams gerai sekėsi: jie baisiai smarkiu ataku užėmė francūzų pirmas pozicijas, išmetė juos iš užpakalinių tranšėjų ir prisigriebė net iki kalnelio viršūnės. Tuom laiku francūzams suspėjo atėti pagelba ir jie nesvietiškai smarkiu kontr- ataku išvertė vokiečius iš užimtų pozicijų ir savo ugnim sulaukė tolimesnių jų atakų.

Mušis tačiau nesiliauja ir iš visa ko matyti, kad vokiečiai vėl su nauja desperacija mėgins Verduno frontą sulaužyti.

žinia iš Genevos praneša, kad Berline 25 ypato tapo užmušę ir 200 sužeistų laike gegu- žinio apvaikščiojimo. Leipzige tapo tris moteris užmuštos ir 70 sužeistų. Riausės kilo, kuomet žmonės pradėjo reikalauti maisto ir karės užbaigimo. Panašios riausės atsitiko taigai Muenche- ne, Kiel ir Chemnitze.

Oficialis vokiečių pranešimas skelbia, kad laike "demonstraci- jų" Berline tapo suareštuotas Dr. Karl Liebknecht, socialistų vad- das.

SUKILIMAS MASKVOJE?
Berlinas, Gegužio 4 d. Voki- skia žinių agentura praneša, kad revoliucionieriški darbininkai Maskvoje išsprogino kerosino ir benzino sandelius. Gandai iš Stockholmo praneša, buk dau- giau negu 5,000 tonų kerosino tapo sunaikinta į keletą sekundų. Nuo sprogimo kilo gaisras; de- ga įvairios rūšies aplink stovė- jusie didiškai namai.

600 RUSŲ ŽUVO.
Berlinas, Gegužio 7 d. Voki- skia žinių agentura praneša, buk 1alandžio mėnesio pabaigoje, kuomet Viduržemio jurėse tapo nuskandintas anglų musio lai- vas Russell, žuvo taipgi ir transportas, ant kurio vežta Francūzijos 600 rusiškų kareivių. Laivas užsoko buk ant minos ir vos keletas tik išsigelbėjo. Šitos vokiškos žinios nepatvirtinta iš jokių kitokių šaltinių.

GEN. SUCHOMLINOV SUAREŠTUOTAS.
Londonas, Gegužio 8 d. Rusų generolas W. A. Suchomlinov, buvusis pirma karės ministeriu ir vėliau prašalintas nuo to urėdo už tai, kad iš jo priežasties pritrūko rusų armijai amunicijos ir ginklų, dabar tapo suareštuotas ir įmestas į garsųjį Sv. Petro ir Povylo tvirtovės kalėjimą Petrograde. Didelis skaitlius valdininkų sykiu su policija atėjo į Suchomlinovo namus visai netikėtai. Jį suareštuota, o jo namuose padaryta krata ir užgrieta keturi kuparai visokių raštų ir dokumentų.

RAŠO WILSONUI.
Washington, geg. 7 d. Popiezius Benediktas XV vakar pri- siuntė prezidentui Wilsonui ypa- tišką laišką, kurio turinys yra laikomas didelį paslaptį. Me- nama, kad popiezius prašo pre- zidento, idant jis pradėtų taikin- ti kariaujančias viešpatijas. Tuom pačiu laiku pranešama, kad Kaizeris yra susizinojęs su popiežium ir kad popiežius buk veikia Kaizerio įprašytas. Po- piežius buk pataria Amerikai ne- pertraukti ryšių su Vokietija.

IS AMERIKOS.
DEL PINIGŲ STOKOS MANO UŽDARYTI UNIVERSITETĄ.
Columbus, Mo. Nuo rugsėjo mėnesio norima uždaryti valsti- jos universitetą, nes jo užlaikui- mui trūksta pinigų. Jau dabar universitete tarnaujantiems neiš- duoda savo laike pinigų algoms.

25 MILIJONAI ŽEMDIR- BYSTEL.
Washington, D. C. Kongresas šiems metams paskyrė 25 mili- jonus doliarų žemdirbystės rei- kalams, pakėlimui Suvienytose Valstijose žemdirbystės.

VOKIEČIŲ PARTIJA AMERIKOJ.
Vokiečių centralė sąjunga iš- leido į visus Amerikos vokiečius atsišaukimą, kviečiantį suverti vokiečių komitetą, kuris pana- dotų savo įtekme vokiečių tik- slams laike rinkimų. Taigi, ma- tyt vokiečiai nori Amerikoje su- tvirti naują politiską vokiečių

IVAIRŲS TELEGRAMAI.
RIAUSĖS VOKIETIJOJ.
Londonas, Gegužio 4 d. Ateina žinios iš Vokietijos apie iškilu- sias riausės keliuose miestuose.

NAUJAS VERDUNO KOMENDANTAS.
Paryžius, Gegužio 7 d. Gen. Robert Jurgis Nivelle tapo paskirtas tolimesniam žinimui Verduno nuo vokiečių. Iki šiolei buvusis gen. Petain, kuris taip puikiai atsizymėjo prie Verduno, yra paskirtas vyriausiu vadu grupės armijų, veikiančių tarp Soissons ir Verduno.

VOKIEČIAI PAIMA VIRŠŲ IR VĖL IŠMESTI.
Paryžius, Gegužio 8 d. Po 77 dienų mušio ties Verdunu vokiečiai pradėjo naują—iš eilės jau 4-tą—milžinišką ataką ant Verduno su nauja armija. Svarbiausiu jų užpuolimo punktu yra Le Mort Momme (Nėgyvo Žmogaus) kalnelis, kuris gina visą vakarinį Verduno šoną.

Vokiečiai su visu korpusu (40,000) kariūnės pradėjo veržtis siauru kloniu, idant šioj vietoj perlaūžus francūzų frontą. Iš pradžių vokiečiams gerai sekėsi: jie baisiai smarkiu ataku užėmė francūzų pirmas pozicijas, išmetė juos iš užpakalinių tranšėjų ir prisigriebė net iki kalnelio viršūnės. Tuom laiku francūzams suspėjo atėti pagelba ir jie nesvietiškai smarkiu kontr- ataku išvertė vokiečius iš užimtų pozicijų ir savo ugnim sulaukė tolimesnių jų atakų.

Mušis tačiau nesiliauja ir iš visa ko matyti, kad vokiečiai vėl su nauja desperacija mėgins Verduno frontą sulaužyti.

ir jų patarėjų partija, kuri bal- suotų laike rinkimų už vokie- čius nurodomus kandidatus, o boikototų vokiečiams nema- lius. Tuom tarpu jie smarkiai protestuoja prieš statymą Wil- sono ir Roosevelto kandidaturos prezidento vietai. Vokiečiai, kaip visur, taip ir Amerikoje, ge- rai susiorganizavę, jie gali už- kenkti rinkimuose Wilsonui ir Rooseveltiui, bet kad jie ir poli- tikoj, ką panorės, galėtų atsiek- ti, apie tai reikia abejoti, ypač, kad su jais neis kitos tautos, ne- išskiriant airių, nes čia ir airių mieriiai ne visuomet yra tie pats, ką ir vokiečių.

KANADOS VALDŽIA REN- GIASI KRATYTI SUVIENY- TŲ VALSTIJŲ LAIVUS.
Washington, D. C. Lake Car- riers Association atsiuntė pirk- lybos departamentui žinią, jog ji suzinėjusi, kad Kanados vald- žia nutarė kratyti atėjusius ir jos didžiųjų ežerų portus Su- vienytyt Valstijų laivus ir jurei- vius, piliečius su Anglija vedan- čių karę kraštų areštuoti.

CHICAGOS KATALIKŲ AUKOS LENKAMS.
Washington, D. C. Geg. 4 d. Arkivyskupas Mundelein pasiun- tē Ryman popiežiui \$50,000, kur- ie surinkta Chicagos archidie- cezijoje; pinigai paskirti pašal- pos darbai Lenkijoje. Šitą ar- kivyskupas Mundelein papasakojo Washington, atvažiavęs į Su- vienytyt arkivyskupų ir Katali- kų Universiteto globėjų susi- rinkimą. Pasiųstoji suma esanti didžiausia anka, kokią pavienė diecezija Su- vienytyse sudėjo. Kaszin, ar iš tų pinigų gaus kiek nuo karės nukentėję Lietuvos gyventojai?

AM. VOKIEČIAI DALYVAUS KONVENCIJOSE.
Milwaukee, Wis., geg. 4 d. Pensylvanijos Amerikos Vokie- čių Susivienijimo Valdyba iš Phi- ladelphijos išleido atsišaukimą, kviečiantį Amerikos vokiečius padaryti suvažiavimą Kaiserhofe, Čichagoje geg. 28 ir 29 d. Išrin- kimui žmonių, kurie ateinančiose Republikonų ir Demokratų kon- vencijsose atstovautų Amerikos vokiečių sentimentą. Jų tikslu bus rupintis, kad būtų nominuoti to- kie kandidatai, kurie neutralumą supranta taip, kaip jį aiškina Amerikos vokiečiai.

PENNSYLVANIJOS ANGLIŲ PRODUKCIJA.
Pereituose metuose Pensylva- nijos valstijoj iškasė 246,797,774 tonus anglų, tame buvo: 89, 420, 062 tonai kietųjų anglų ir 157,420,108 minkštųjų. Produ- cija kietųjų anglų sumažėjo, o minkštųjų pasididino.

GAZDINA DEPORTACIJA.
Pittsburg, Pa. Streikuojanti darbininkai Edgar Thompson Carnegie Steel Co., daugume svetimtaučiai, prie dirbtuvių Braddock'e surengė tikrą mušį su šeriu žmonėmis. Paleista su- širsm 400 šuvių ir darbinin- kai tapo priversti trauktiesi. Už- mausta dal žmonės, 4 pavojin- gai, gal mirtinai pašauti, o apie 20 yra lengviau pašauti. Dis- triktu prokuroras aoreiškė, jog jis greitai pasirūpįs deportuoti neramumą keliančius svetimtau- čius, tik kaszin, ar jis pats žino, kur juos galima deportuoti?

UŽMUŠE PERKUNAS.
Marineta, Wis. Grįžtant laike perkunijos mokiniams iš mokyk- los namon, perkunas užmušė du vaiku, o du kitu ant žemės par- mušė ir apšvaigino.

SUVIENYOTOS VALSTIJOS PERKA NUO DANIJOS SALAS.
Washington, D. C. Suvienytos Valstijos už penkis milijonus do- liarų perka nuo Danijos jai pri- nylusias Vakarinių Indijų tris

mažas salas. Salos tos yra: St. Croix, St. Thomas ir St. John. Užima jos plotą 138 kv. mylių, o gyventojų turi 27,000.

SUVIENYOTOS VALSTIJOS PERKA DEIMANTUS.
Per paskutinius keturis mėne- sius

POLITIKOS SAVAITĖ.

Gera proga socialistams. Šiemetiniai prezidentiški rinkimai gali būti labai žingeidūs, jeigu išsipyks politikierių spėjimai. Demokratinė partija nominuos kandidatą į prezidentus p. Wilsoną, dabartinį prezidentą—tą jau tikrai galima pasakyti. Republikonų partija, sykiu su susijungusia progresistų partija turi du kandidatus Rooseveltą ir Hughes, narį augščiausiojo teismo. Greičiausiai galima tikėtis, kad republikonų partijos kandidatų bus išrinktas Rooseveltas.

Jeigu kandidatais tokiu būdu liks Wilsonas ir Rooseveltas, tai ką darys amerikoniški vokiečiai, kurių Amerikoje yra apie pora milijonų balsuotojų? Už Wilsoną jie nebalsuos, nes jie mano, kad jis palaiko talkininkų pusę ir yra priešingas Vokietijai. Ant Rooseveltą jie ugnį spjauja ir taip pat už jį nebalsuos, nes tas neskyj skaudžiai plakė Vokietiją už jos žiaurumus laike šitos karės.

— Tai už ką gi jūs balsuosit? — klausama vokiškų Amerikonų.

„Jeigu jau prie to prieis, tai mes balsuosim už socialistų partijos kandidatą.“ Taip anuomet išsitarė vokiški laikraščio Fatherland redaktoriai p. Viereck. Pastaraisiais laikais ir kiti vokiški laikraščiai išreiškia tokią pat nuomonę.

Tokiu būdu socialistų partija šiuosmet turi gerą progą. Savo partijos kandidato ji vis vieną į prezidentus nepervarys, kad ir su vokiškų balsų pagalba, bet už tai ji, be abejonės, šiuosmet galės padidinti savo balsų skaitlingumą.

„Amžinas raštininkas.“ — Tokį vardą gal sau istorijoj užsiėmęs mūsų dabartinis prezidentas, p. Wilsonas. Paskutinėje jo nota, pasiųsta Vokietijai, buvo beveik „ultimatum“, t. y. galutinis žodis. Iš Washingtono ėjo žinia po žinios, kad prezidentas daugias laisčių jau nerasinęs ir kad Vokietijai turi arba išpildyti Amerikos reikalavimus, arba diplomatiškai ryšiai bus pertraukti.

Vokietija atsakymą jį tą „ultimatumą“ prisiuntė notą, kurioj ji išdalytė nuosprendį Amerikai, bet stato ir savo išlygas. Ir p. Wilsonas, kaip pranešama iš Washingtono, vėl rengiasi siųsti notą Vokietijai ir išaiškinti jai, kame yra jos „klaidos“.

O Vokietija daugias nieko nei nereikalauja, kaip tik užtraukti laisčių. Kol Amerikos ginčai išsiaiškinti, tai ir karė užsibaigs: Vokietijai nieko Amerikai nenusileis, savo submariniais darba atliks, kaip ji nori ir Amerikai neduos progos į karės reikalus įsikišti.

Tas vadinasi diplomatija.

IS DARBO LAUKO.

Chicago, Ill. Sustreikavo darbininkų Armouro skerdyklos, skardinių dežių dirbtuvės.

Chicago, Ill. Sustreikavo 500 darbininkų American Can & Foundry Co. Jie reikalauja trumpesnio darbo ir didesnių algų, 300 vielių jungėjų Commonwealth Edison Co. nutarė reikalauti ant 30% didesnių algų.

Chicago, Ill. Gegužio 6 d. Komisija susidedanti iš 50 narių ir atstovaujanti McCormicko fabriko skyrių darbininkus, išskirianč dirbančius Twine Mill skyriuje, grįžo pirmadienį į darbą. Jų skaitlius apima apie 3.000. Jie gauna 9 valandų darbo dieną, mažiausią mokesį 25c. ir valandą ir laiką ir pusę už virš laiką.

Chicago, Ill. Sustreikavo 465 darbininkų Northwestern Terra Cotta Co. (2525 Clybourn ave.). Darbininkai reikalauja sutrumpinimo darbo laiko nuo 9½ v. iki 8 val. ir algų padidinimo. Komisija darbininkų reikalavimą atmetė, todėl jie paliovė dirbę.

Chicago, Ill. geg. 8 d. B. Kuppenheimerio ir B-vės drabužių dirbtuvės darbininkai, 423 S. Franklin st., nutarė streikuoti, jie priklauso prie Amalgamėjų unijos; unija darbininkų nutarimą pripažino. Laukiama, kad straiškas išsipyks iki Franko Rosenbloomo dirbtuvės, paskui iki kitių—Meyer Bros, Alfred Becker & Cohn, Hirsch, Wickwire ir komp., Eder-

heimer Stein Co. ir Kuh, Nathan & Fisher. Darbdaviai sako, kad jie nesibijo to straiko, nes jų darbininkai nėra girdi Amalgamėjų unijos narius, be to jie sumazins jiems darbo valandas ir pakėlė algas.

50 Bremner brolių sausainių vežiminių pardavinėtojų sustraikavo; straiškas tęsėsi tris valandas ir buvo laimėtas.

McCormicko dirbtuvėje apie 3000 straiškininkų buvo sugrįžę prie darbo, netrukus apie 2.300 jų vėl darbą metė ir liko prie darbo tik apie 700. Geg. 9 d. rytmetį straiškininkai pakėlė didelę demonstraciją, kad nubaidžius tuos, kurie grįžta dirbti. Ties fabriko vartais susispyrė keli tukstančiai žmonių taip tirštai, kad karai negalėjo praeiti.

New York. Unija moterų siuvėjų International Ladies Garment Workers apšaukė streiką 200 dirbtuvių dėl išskyrimo nuo darbo 60.000 siuvėjų.

New York. Mašinistai ir karejai portų laivų apšaukė streiką, ir delto sustojo portuose susinesimai. Streikieriai reikalauja 14% didesnių algų.

New York. Sustreikavo čia 2000 dirbtuvių 30.000 siuvėjų. Streikas prasidėjo nuo 11 val. 3 gegužio d.

Pittsburg, Pa. Sustreikavo čia konduktoriai ir motormantai gatvinių karų ir per tai mieste ir jo aplinkinėse sustojo karai.

Pittsburg, Pa. 3500 darbininkų West Pum Steel Co. Allegheny ir Steel Co., Breckenridge, Pa. pakėlė algas ant 5 iki 13% ir darbininkai sugrįžo darban.

Pittsburg, Pa. Darbininkai varstytuose Lake Erie geležinkelio sugrįžo prie darbo.

Pittsburg, Pa. Sudegė čia vaikų prieglaudos namai. Sudegė prie to ir keturi vaikai.

Pittsburgh, Pa., geg. 6 d. Westinghouse'o straiškininkų komisija atmetė prezidento Herro propoziciją, kad darbininkai išrinktų komisiją iš to narių iš senesniųjų darbininkų ir pasiųstų ją pas jį taikytis. Straiškininkai pasiūlė, kad pradinės straiško komisijos penki nariai būtų pasiųsti pas jį taikytis. Minios buvo apsupę namą, kuriame suėgta buvo, bet jokios suirutės nebuvo.

Skaitlingos raitosios patrolės išstatyta po visus Turtle upelio ir Monongahelos klonių miestus, kur yra straiškai.

Pittsburgh, Pa. geg. 8 d. Westinghouse'o bendrovė Lande atidaryti savo dirbtuves Turtle upelio klonij, kur straiškas del aštuonių darbo valandų tęsiasi jau kelios savaitės, bet be didelio pasisekimo. Iš 4500 dieninių darbininkų Westinghouse Air brake kompanijos Wilmerdinge 4000 sugrįžo dirbti dviem pėstinųjų kareivių kompanijoms dabojant jėjimas. Ten streiko nėra buvę, tik streikininkams užsispyrus priversti dirbančius darbininkus išeiti streikan, užveidai patį dirbtuves buvo uždargę.

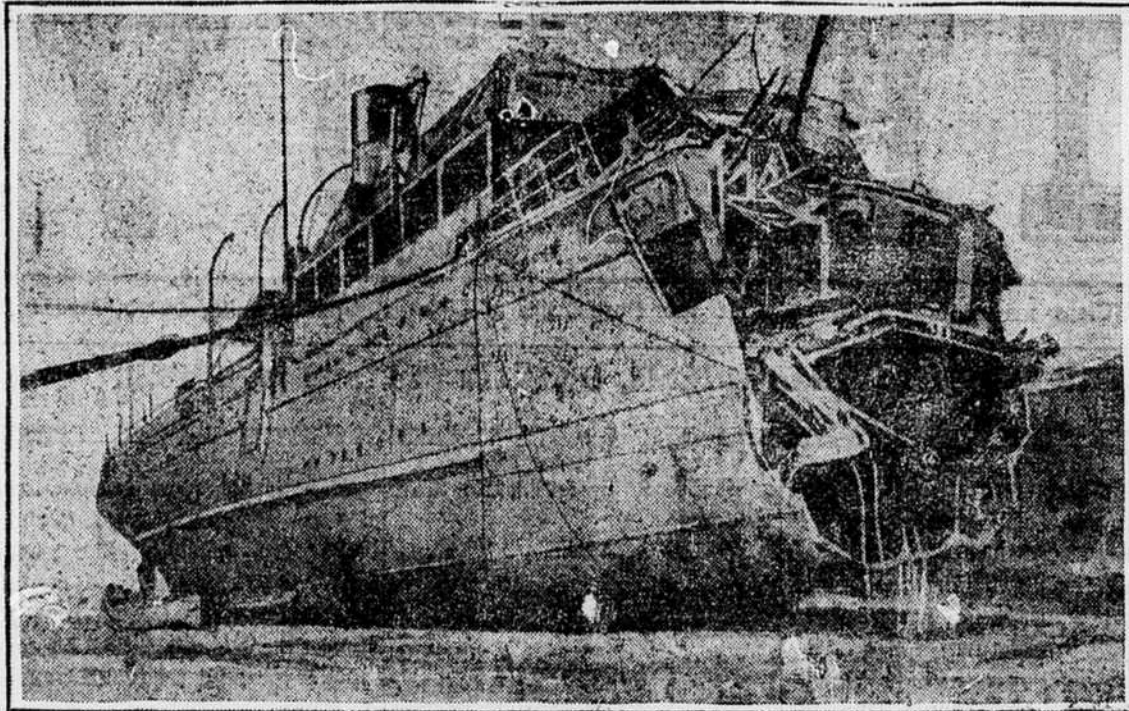
Elektrinės kompanijos fabriko vartai East Pittsburg'e taip pat atidaryti po pėstininkų sargyba ir kairurie darbininkai sugrįžo prie darbo, bet jų skaitlius nedidelis.

Cleveland, Ohio. Sulyg sutarimo, geležinkelio darbininkai gauna 2c. daugiau už darbo valandą.

Cleveland, O. 5000 telegrafistų New York Central ir Nichel Plate geležinkelio pareikalavo 15% didesnių algų.

Pottsville, Pa. Padaryti kontraktai keturiems metams anglijų kasyklų savininkų su angliakasių. Pripažinta 8 valandos darbo diena, pripažinimas unijos, o algos pakelta nuo 3 iki 7%.

Pottsville, Pa. geg. 4 d. Kietųjų anglių darbininkų konvencija nubalsavo priimti sutartį neseniai padarytą angliakasių alginės komisijos ir kasyklų savininkų. Snlig jos mokeskis yra pakelta, priimta aštuonių valandų darbo diena ir pripažinta unija.

KĄ TORPEDA PADARĖ.

Ant šio paveikslėlio parodytas laivas Sussex, deli kurio torpedavimo vos nekilo karė tarp Amerikos ir Vokietijos. Sussex plaukė su pasažieriais iš Anglijos Francuzijon. Vokiečių submarinas be jokio persegėjimo paleido į jį torpedą, kuri nunešė visą laivo galą, kaip tai aiškiai paveiksle matyt. Prie to žuvo daug niekam nekal tų pasažierių.

St. Louis, Mo. Organizuoti čionykščiai budavonių darbininkai sutarė streikuoti.

Bradford, Pa. 250 mašinistų išėjo streikan. Jie reikalauja 8 valandų darbo dienos ir 50c. už darbo valandą. Iki šiol jie gaudavo po 37½c. už darbo valandą.

McKees Rocks, Pa. Likosi uždarytos plieno dirbtuvės Presser Steel Car Co. ir per tai apie 10.000 darbininkų atsirado be darbo.

Beaver Falls. Sustreikavo mašinistai Daires & Myler Co., Stander Gauge Co., Union Drawn Steel Co., Keystone Drill Co. ir Standard Steel Co., per tai ir 3000 kitų darbininkų turėjo nuo darbo prasišalinti. Teismas prisakė mieste uždaryti visas karčiamas. Į trumpą laiką streikas apėmė net 65.000 darbininkų.

Youngstown, O. Del mašinistų streiko dirbtuvės: General Fire Proofing Co., Trussed Concrete Co., William Steel Co., United Engineering Co. atleido 5.000 darbininkų.

Akron, Ohio. Sustreikavo čia 1000 dailidžių. Jie reikalauja 8 valandų darbo dienos ir 55c. už darbo valandą, taipgi unijos pripažinimo.

Jersey City, N. J. Sustreikavo 600 darbininkų Eureka Air Hose Co. Jie reikalauja 10% didesnių algų ir 9 val. darbo dienos. Kompanija pasiūlė savaitę doliarį daugiau, bet darbininkai tuom nepasigandina.

Green Bay, Wis. Sustreikavo čia plumbieriai. Reikalauja jie po 5 dol. už dienos darbą ir suibatoms tik pusę dienos be algos sumažinimo.

Washington, D. C. Nuo 1 gegužio dienos 706.500 darbininkų gauna padidintas algas. Manoma, kad ir likę 2.993.500 organizuotų darbininkų pareikalavus to paties.

Washington, Pa. Tylor Tube Co. pakėlė darbininkų algas ant to nuoš.

IS VISUR.

Rusijos carienė per Švediją pasiuntė rusams nelaisvius stovyklose Zerst, Vokietijoje, 5.000 bandučių rusiškų duonos ir daugybę rusiškų pyragaičių. Iš viso 150 centnerių dovanų.

Šveicarijos laikraščiai užtikrina, jog Bulgarija pradeda jau taikos jėskoti, nepaisydama Vokietijos.

Francuzijoje, mieste Lille, sudegė miesto namas, pastatytas 1847 metuose. Ten buvo taipgi knygynas turėjęs 100.000 didelių vertės knygų ir daug rankraščių.

Šiaurinė dalis, Epiro, priskirta prie Albanijos, tapo Grekijos paimta po Grekijos administraciją. Grekija užėmė distriktus Agiro, Kastro ir Komicia.

Anglija Norvegijoje išpirkio paskirtą išsiuntimui į kitus kraštus iš žuvų (trona) ir gyvulių padirbtą aliejų, kad jo Vokietija gauti negalėtų.

Vidurinė Amerikoje, republikoj Costa Rica miesto San Jose aplinkinėse, 2 gegužio dieną buvo žemės drebėjimai, kurie mieste išgriovė diktai namų, mokyklų ir bažnyčių. Nuostolių padaryta nemažai.

Anglijos žmonių atstovų rūmas priėmė valdžios sumanytą įvesti Anglijoje priverstiną kariūmenę tarnavimą bent kol traukiasi dabartinė karė. Sumanytas priimtas pirmame skaityme, bet, be abejonės, priims jį ir galutinai.

Iš Haagos praneša apie maistines Vengrijos sostinėje Peszte, sukeltus išbadėjusių minių. Pasaulyje maistininkus malšinti kariūmenė užėmė 15 žmonių, o sužeidė net porą šimtų.

Carranzos valdžia Meksikoje konfiskuoja svetimačių dirbtuves ir kitokias įstaigas, kuriose nedirbama. Konfiskavo jau dideles angliškos firmos kerosinų sėmyklas ir gyvulių skerdyklas mieste Mexiko.

Suvienytų Valstijų konsulus Meksikoje pranešė Washington, jog pabėgęs iš Suvienytų Valstijų kariūmenės negras kareivis Magoros iš indijonų Yagui gimines, Meksikoje suorganizavo plėšikių pulką, ir su jais rengiasi įsiveržti į Suvienytas Valstijas.

Suvienytos Valstijos savo globon paėmė Vidurinės Amerikos republiką San Domingo, bet tuom užsitraukė tokį gyventojų neuztikėjimą ir piktumą, kad pats Suvienytų Valstijų ambasadorius mieste San Domingo bijosi minių užpuolimo ir ambasados apgynimui nori nuo kariškų laivų ant kranto išsodinti juveivius.

4 gegužio dieną pasimirė Lyono (Francuzijoje) archyviskupas Hector Irenaeus Sevin. Turėjo jis 64 metus. Buvo viežnas iš žymesnių katalikų vadovų Francuzijoje.

Gauta žinia, buk netoli Oro Azulės, Meksikoje, 230 amerikoniškų raitelių turėjo gana smarkų susirėmimą su skaitlingu pulku Villos kariautojų, kuriuos sumušė. Užmušta 42 meksikonai, o daug jų sužeista, Amerikonai, kaip sako, nei jokių nuostolių neturėjo, tai, turbūt, meksikonai visai nešaudė, laukė vien, kad juos amerikoniškai užmušinėtų.

Vokietijos socialistai parlamentė įnešė reikalavimą, kad tuojaus būtų paleistas suimtas policijos buvęs jų vadovas Dras Liebknecht, o vienok pirmą tie pats socialistai buvo Liebknechtą net iš savo partijos išmetę už nepriartinimą kareiv ir taikos reikalavimą. Ir didesnė Vokietijos gyventojų dalis užstoja už Liebknechtą.

Du vokiški technikai išrado būdą dirbimo valaknų iš lupino šiaudų, o apdirbimui tų šiaudų padirbo ir tinkamą mašiną. Ki-

tas gi technikas iš geltonųjų žirnių, augusių ir Lietuvoje išrado būdą ištraukti gumą. Geltonieji tų pienui syvai turi daugiau gumos negu syvai guminių medžių. Abudu tie išradimai yra labai svarbūs, nes iš šiaudų lupino, kurie ir Lietuvoje auga, galima bus dirbti popierą, o gumos pradeda pritrukti.

Anglijos amunicijos dirbtuvėse dirba jau su viršum 300.000 moterų ir merginų.

Austrijos protestonų bažnyčios atidavė valdžiai patronų darymui 668 varpus, 262.350 kilogramų svarumo. Bet kur jų geruoju nedavė, ten varpai su prievarta tapo paimti.

Tarp airių regimentų Anglijos kariūmenės vakariniame fronte vokiečiai mėto atsilaikimus, kuriuose kursto arius kareivius pasiduoti, arba bent ne šaudyti į vokiečius, o tasyk į vokiečiai žada nešaudyti.

Naujasis Suvienytų Valstijų ambasadorius David R. Francis tapo jau perstatytas Rusijos carui ir carienei.

Garsi lenkė, ar ištėkėjusi už lenko, grafienė Markovič, davavusi airių sukilime, tapo pamerkta kalėjimu visam amžiui. Ji buvo išslyk mirtim pasmerkta.

Kaip praneša iš El Paso, meksikonai vėl įsiveržė į Suvienytų Valstijų žemę. Užmušta trys Suvienytų Valstijų kareiviai ir vienas vaikas. Ar per rubėžius įsiveržė Villos, ar Carranzos šalininkai, dar tikrai nežinia. Rubėžius peržengė 75 meksikonai prie Glenn Springs, įsitraukę į šukavą: tegul gyvytoji Villa, bet ar į Suvienytas Valstijas įsiveržė Villos šalininkai, ar Carranzos, ar gal paprastai banditai, tikrai nežinia.

Francuzijoje likosi atidarytas didelis kanalas jungiantis portą Marseilles su upe Rhone. Tokiu būdu sujungtos tapo Tarpžeminių jūrų su Atlantiku ir laivai iš Atlantiko nereikalaus plaukti aplink Ispaniją, bet galės į Tarpžemines jūras plaukti iš Atlantiko per Francuziją.

Pasitraukė nuo vietos republikos San Domingo prezidentas Juan Janenes, kad neduoti Suvienytoms Valstijoms progos kištis į vidurinius tos republikos reikalus.

Del rianšių, atsitikusių Berline geg. 1 d., vokiečių valdžia buvo suarestavusi socialistų vadą Liebknechtą, bet maistams nenusimalinant, valdžia, norėdama revoliucijos išvengti, Liebknechtą paleido.

Lietuva ir Karė.

LIEPOJA.

Neseniai atvyko Petrogradan iš Liepojos p. B., kuriai š. m. sausio m. pradžioje vokiečiai leido važiuoti Rusijoje kartu su leidiu invalidu. Kaip jį pasakoją, gyventojai atskirti nuo viso pasaulio; brangumas neapsakomas.

Užėmę Liepoją, vokiečiai rado didelius miltų sandėlius (Berenio malūne), benzino, gyvojo sirodabro, bet tuojuos buvo viskas rekvizuota ir išvežta Vokietijon. Dabar valgomųjų produktų atvežama iš Vokietijos, tik jie labai brangūs. Kaip ir visoje Vokietijoje įvesta taip vadinamoji „lapelių sistema.“ Vienam žmogui per parą leidžiama pirti ne daugiau kaip pusę svaro duonos. Sausio pradžioje juodos duonos svaras kainuoja 12 kap., baltos—visai nėra; jautienos svaras kainuoja 40—50 kap., kiaulienos—60 kap., bet mėsos nevisuomet buna; cukraus kurį laiką visai nebuvo, dabar yra ir nebrangus.

Krasos nebėr; susirašinėti su kitomis užimtomis vietomis negalima. Vienok laiška, ypač pinigai, iš Rusijos ir kitų šalių gaunami reguliariai per ispanų konsulą. Per ispanų konsulą galima rašyti Rusijon laiškus, bet tik išimtinuose atsitikimuose. Iš miesto išvažiuoti gyventojams beveik niekuomet neleidžiama.

Juodo darbo nesunku gauti, nes kai kurie fabriakai tebedirba: pavyzdžiui, Bekerio fabrikas dirba dabar šovinius. Labai vargingas padėjimas vidurinio luomo žmonių: įvairių kantorių tarnautojų, pasilikusių rusų valdininkų ir k. Jie nesuranda jokio sau tiknomo darbo, ir dauguma jų badauja.

Vokiečių valdininkai ir kareiviai, kurių Liepojoj yra daug, elgiasi su vietos gyventojais labai mandagiai; vienok laiks po laiko pasirodo visoki „paliepiimai“, kas drįsta tų paliepiimų nepildyti, tą laukia sunki bausmė. Pavyzdžiui, buvo pagarsinta klodžių rekvizicija; vienas pirklys kelias klodes pasiėpė, už ką jam teko apie keturis mėnesius patupėti kalėjime.

Vokiečiai neaplenkia visa, kas rusiška: visos iškalbos, rašytos rusų kalba, užteptos, mokiniams draudžiama nešioti diržus ir aukštas apikakles, kad neprimintų rusų formos. Atidengta viena gimnazija, kurioje viskas mokinama vokiečių kalba.

Kuone kiekvienoje kerteje atsidarė kavinės, kuriose galima gauti alaus, degtinės, biljardu lošti. Daugybė „pusinteligencijų“, kurios negali gauti jokio darbo, skęsta paleistuvybės baloje. P. B. sako, kad tokio ištvirtimo Liepojoj ji dar niekuomet nematė.

Užėmus Liepoją, vokiečiai pareikalavo, kad miestas užmokėtų 5 milijonus rublių kontribucijos. Reikalaujama sumą užta mokėjo pirkliai-didžturčiai, kurie už tai gavo teisę išiešti bonų 5 mil. rub. Bonos dabar vartojamos greta rusų rublių ir vokiečių markės.

Miesto valdyba sena, į kurią įeina kuone vieni vokiečiai. Tramvajai mieste eina. Su Klaipėda Liepoja suvienyta gelžkeleliu.

LUGA.

Petrapilio gub. Lugoje ir apylinkėse apsigyveno suviršum tukstantis pabėgėlių lietuvių. Visi jau apsiropo ir norėtų cionais sulaukti karės pabaigos, kad tada visi galėtų sugrįžti Lietuvon. Lietuvių draugijos Lugos Skyrius pradėjo gana veikliai dirbuoti 1915 m. lapkričio 1 dien. Per tuos kelius mėnesius jau daug padaryta, įsteigta Lugoje pradedamoji mokykla, kurią lanko 140 vaikų. Iš jų yra apie 30 vaikų, kuriems toli vaikščioti iš namų į mokyklą. Tokiems yra įsteigtas bendrabutis. Vaikučiams nuo 4 lig 8 metų amžiaus, kad jie nenytų ankštesnės kambariuose, įsteigta prieglauda. Joje yra apie 60 vaikų. Prieglaudoje juos moko poterių, truputį skaityti, mandagumo, švarumo. Prižiūrėtoja su jais pažaidžia, padainuoja.

Kad visi vaikai galėtų eiti mokyklon tokiame šaltame krašte, pasirūpinta, kad vaikai būtų gerai apvilkti. Visą drabužių siuvą Lugos skyrius lietuvių siuvėjų, kurioje darbuojasi ir kurti mokosi kirpti apie 30 mergaičių. Prie siuvyklos yra įsteigta rankų darbų (mezginių) mokykla. Mergaitės, pabaigusios dienos darbą siuvykloje, skubina į vakarinius kursus, kur mokosi kasdien po 2 valandis išvisi

apie 40 žm. Viskas yra taip sutvarkyta, kad kiekvienas, kas nori šio to išmokti, galėtų lavintis ir kad nebūtų be užsiėmimo. Jaunuomenė per visą dieną yra užimta naudinga darbu, ir reikią sakyti, jog noromis naudojasi. Bet del visokių priežasčių ne visi gali eiti į vakarinius kursus; todėl Lugos Skyrius pagalvojo ir apie tuos, kurie kiekvieną dieną negal lankyti kursų. Įsteigta sekmadienių kursai nuo 3—6 valandų. Mano nuomone, šitie kursai turi didžią reikšmę, nes visų pirma nuo 3—5 val. mokiniai jaunimas rašyti, skaityti ir skaitmenuoti, o paskui eina pasikaita, kurios klausyties prisirenka daugybė žmonių. Paskaitos yra apie higijeną (sveikatą), orą, kuną, vandenį, švarumą ir t. t., gamtą, žemę, šiek tiek astronomijos ir kiti dalykai supapulerizuoti. Šita paskaita tiesiai į valandą. Po paskaitos yra trumpas pasikalbėjimas ir pamokymas apie mandagumą, švarumą, apie užsilaikymą savo namuose, sėdimoje, priimant svečius, gatvėje vagonė ir t. t. Žodžiu sakant, kad žmonės nebūtų storžieviskumo. Pastebėjau, jog šitokios paskaitos ir pasikalbėjimai žmonėms labai patinka ir didžiausia atida klausosi, nes jiems pasidaro suprantamas tokių paskaitų naudingumas. Tėvynės meilei sužadinti buvo sutaisyta Kalėdoms eglė su vaidinimu. Į vakarelių buvo kvieisti ir suaugusieji. Vėlykoms taip pat sumanyta sutaisyti du vakarelių; vienas vaikams, o antras suaugusiems.

Lugoje yra bažnyčia, tik klebonas yra lenkas, bet lietuvių dvasios reikalus ligšiol rūpina kun. J. Lapis, kurs čionais apsigyveno karės pradžioje. Lietuviškas pamokslas yra kas antrą sekmadienį ir po pamoklos trumpas laikas yra duotas lietuviams pagiedoti. Nors iš visų pusių lietuviai yra susirinkę, vienok kelius kartus buvo susiję pasimokyti giedoti ir dabar kad ir retkarčiais lietuviškos giesmės gražiai skamba Lugos bažnyčioje, net svečimtaučiai gėrisi.

Pakeleivis.

UKMERGĖ.

„Birž. Viedom.“ korespondentas rašo, kad šiomis dienomis Ukmergėje kilęs maistas. Žmonių minia, išdaužiusi keles krautaves, prisiriatino prie komendantų namų ir pareikalavo duonos. Išėjęs į balkoną, komendantas paaiškino, kad kol kas jo žinyboje duonos sandėlių nėra. Kada minia pradėjo svaityti ir komendantą akmenimis, jis pareikalavo, kad minia išsiskirstytų. Mažinininkai nepaklausė; buvo pašaukti kareiviai, kurie kelis kartus šovė į minią. Esama užmuštų ir sužeistų.

(„N. L.“)

„L. Bal.“

IDOMŲS DALYKAI APIE ŽVAIGŽDES.

Per paskutinę dešimtį metų astronomai savo jėskonėmis po beribę, atrado daug naujų ir idomių dalykų apie žvaigždes, kurios šviečia viršų (ir apačioj) mus. Taip pat, iš tam tikrų faktų, žinomy jiems ačiū teleskopui, spektroskopui ir kitiems instrumentams, jie sutvėrė daug naujų ir gražių teorijų ir suaugštesnės matematikos pagalba suvedė rezultatus į lentine formą.

Greitumas kaikurių iš 1500 žvaigždžių auspresta, kaip New Yorko „Worldo“ rašėjas patėmija, daugiausiai Lieko observatorijoje, Mount Hamilton, Cal.

350 žvaigždžių išdirbta paraliaksa (išrodomas skirtumas dangaus kūno, matomo nuo dviejų daiktų). Tas yra sunkiausias dalyku net su artimiausiomis žvaigždėmis; paraliaksa reiskia kertę patrauktą ties žvaigždę tolimu nuo žemės iki saulei. Šita suradus, artčiausių žvaigždžių tolimą galima apskaiyti su gana geru tikrumu. Paprastai žvaigždės tolimas paduodama „šviesos metais“,—tuoju tolimu, kurį šviesa per metus nukeliauja. Atsimenant, kad šviesa per sekundą nukelia 186.000 mylių, galima numanyti, kad „šviesos metas“ yra dideliu tolimu.

Artimiausia žvaigždė Alpha Centauri yra už trijų „šviesos metų“. Kad parodytų, kaip sunku net šitą lengviausią paraflakso gauti, galima pasakyti tiek, kad Alpha Centauri kertė yra ta pati, ką ir kertė tarpe dviejų taisyklių per bėrimą colio atstumo vienas nuo kito, žiūrint į juos per mylią tolimo.

Nuimta spektrai daugiau kaip 100,000 žvaigždžių. Šitie spektrai suteikia mums ateina, ar nueinama nuo žemės greituma ir taipgi pasako tiriamos žvaigždės sudėtimą, kadangi tam tikros tamsiosios linijos spektre parodo tam tikrus elementus žinamus ant žemės. Tas parodo, kad žeminiai daiktai yra padaryti iš tos pačios medžiagos, ką ir danginiai.

Vėšiausios žvaigždės turi temperatūras 5,400 laipsnių Fahrenheito, o karšiausios temperatūros eina iki 36,000 laipsnių. Musų saulė, vidutinė žvaigždė apie ketvirtą, ar penktą didumą, turi temperatūrą apie 9000 laipsnių.

Apie 99 nuošimčiai žvaigždžių yra padalintos į šešias atskiras rūšis pagal jų spektrus, atstovaujantis šešis išsivystymo laipsnius. Jos turi šešias spalvas—baltą, mėlyną, baltą, gelsvą, geltoną apelsininę, ir raudoną ir yra atstovaujamos šešių geriausių žinomų ir šviesiausių žvaigždžių—Rigel, Sirius (šunžvaigždė), Procyon, Capella ir saulės, Arcturus ir Antares. Musų saulė išrodo geltoną apelsininę žvaigždę.

LIETUVIAI AMERIKOJ.

IS CLEVELAND, O.

Socialistų „bepartyviškumas.“ TMD, 20 kuopa patogiam rinkimui aukų nukentėjusiems nuo karės Lietuvoje sumanė iš vidurinės srievės draugijų padaryti Lietuvos Gelbėjimo ir Lietuvos Autonomijos Fondo skyrių ir tuomi tikslu pakviestą SLA, 14 kuopą ir kitas draugijas.

Pirmas susirinkimas įvyko kovo 1 d. šių metų; bet kadangi TMD, SLA ir V. Kudirkos Djos atstovų buvo didesnė pusė socialistais, tai jie dirbo pagal savo kulpą ir tame susirinkime niekas daugiau nenutarta, kaip kviešti kitas draugijas, taip vadinamas „progresyvinės.“

Kaip nutarta, taip ir padaryta. Buvo užkviesti ir kitos draugijos, o su jomis ir Socialistų kuopa. Antrame susirinkime bal. 13 d. dalyvavo atstovai nuo 8 draugijų ir kuopų. Ir ve ką jie nutarė—nutarė, kad visos aukos būtų dalinamos pusiau: pusė L. S. F. ir pusė L. G. ir A. F., bet jeigu pp. Bulotai ir P. Zeinaitė kalbės, tai visos aukos turi eiti LSF. Kitaip sakant, jei p. J. Purvis ir kiti tautininkai kalbės, tai visos surinktos aukos bus dalinamos pusiau, bet jei socialistas (?) kalbės, tai visos aukos turi eiti LSF. Puikus beparyvumas, ar ne? Be to, tos draugijos, kurios sako, kad jos rūpinasi daugiau aukų surinkti, per savo prakalbas ir balius neremka aukų. Aukos renka SLA, TMD, ALTS, kuopos ir taip vadinamos bažnytinės draugijos savo prakalbose ir baluose, o kitos ne.

Keistas dalykas buvo, kuomet geresniam aukų surinkimui buvo rengiama Lietuvių Diena kovo 5 d. šių metų. Clevelando Lietuvių draugijos turi taip vadinamą draugijų centrą, kur visos, plačios žiūrinčios draugijos siunčia savo atstovus. Šitame Centre tautininkams įnešus, kad aukos būtų renkamos visiems fondams, po trumpo apkalbėjimo buvo prieita prie to, kad Lietuvių Diena reiskia visų lietuvių dieną ir kad renkamos aukos būtų perduodamos tam fondui, kurin aukotojas savo auką pasiskirs.

Bet kuomet minėta diena tapo pakviesti į kalbėtojus pp. P. J. Purvis ir Račkus, tai socialistai pradėjo vartyti priešingą agitaciją, sakydami, „Neaukautie visų pinigų dabar, nes mes parengsime kitą Lietuvių Dieną, kurioje kalbės pp. Bulotai su p. Zemaite.“

Nors jie šitaip priešingai agitavo, bet Lietuvių Diena nusiėkė neblogoi; įplaukų buvo \$512.65 ir visos lėšos atmokėjus pelno liko \$106.00, kuriuos pasiūsiu tiečiai į Lietuvą prie pirminės gerasios progos, nežiūrint priešingos socialistų agitacijos, ir į LSF. buvo surinkta \$24.75. L.G.F. suaukotų \$39.00. o L.A.F. \$12.50.

Po šitokių prityrimų su socialistais ateina klausimas, ar verta su tokiais dirbti iš vieno? Jie renka aukas, bet liepia Jonui duoti auką Petriui, kad Petras pasistytų jo auką L.S.F. ir Bostoną, kur bankos ir pelės, turbūt, labai nukentėję, jei aukos niekaip negali iš tų bankų išeiti. Bet mes nededame aukų nei bankoms nei pelėms ir todėl kiekvienas, kuris prisideda prie neišleidimo iš ten Lietuvos žmonėms sudėtų aukų, papildo tokią nuodėmę, kuri yra nedovanotina.

Dabar trijų draugijų viršininkai atėjo prie nuomonės, kad čia būtina reikšti suvertti Liet. Gelb. ir Autonomijos skyrių, kuris užsiimtų rengimu vakarų ir rinkimų aukų nukentėjusiems nuo karės Lietuvoje, nes T. F. ir LSF. skyrė jam jau yra. Tegul socialistai nemaną, kad jie galės pasinaudoti iš Clevelando lietuvių tautininkų. Clevelando tautininkai negali užmiršti socialistų ir jų darbų. Ypatinai jie išsidėjo tautininkams omenin, kuomet tautininkams surengus prakalbas, ar ką kitą, socialistai riaušės kėlė, betvarę darė ir viską ardė.

Jie moka tik mus niekinti; pasisūriurkime į „Laisvę“, „Keleivį“ „Naujienas“ ir kitus socialistų laikraščius, kaip ten dergiamas mūsų gerbiama mokslėvis P. J. Purvis! Jis neatsiliepią į tuos dergimus ir gal gerai daro. Užklaustas, kodėl jis visai neat-siūriurkime į „Laisvę“, „Keleivį“ „Naujienas“ ir kitus socialistų laikraščius, kaip ten dergiamas mūsų gerbiama mokslėvis P. J. Purvis! Jis neatsiliepią į tuos dergimus ir gal gerai daro. Užklaustas, kodėl jis visai neat-siūriurkime į „Laisvę“, „Keleivį“ „Naujienas“ ir kitus socialistų laikraščius, kaip ten dergiamas mūsų gerbiama mokslėvis P. J. Purvis! Jis neatsiliepią į tuos dergimus ir gal gerai daro.

Mes tik tada galėsime su socialistais drauge veikti, kaip jie išmoks tvarkos ir teisingumo.

J. J. Žilinskas.

IS PHILADELPHIA, PA.

Mušė „bolės“ paskui pakaušius. Bal. 30 d. Vincas Janulevičius su Vincu Marcinkevičium daužė „bolėms“ pakaušius, bevarinėdami jas po žaliąjį stalą; viskas buvo gerai, kol per juos neperbėjo juoda katė. Tai pasirodžius, jie metė boles daužyti ir pradėjo patis sau pakaušius skaldyti. Vincas Janulevičius pagriebė spiaudyklę ir smogė Marcinkevičium makaulėn. Tas nepasileiko jam skolų ir iš to užsidėgė tokia kova, kad net smuklės langai išbūrėjo. Kovai pasi-baigus vieta atrodė beveik taip, kaip po vokiečių perėjimui.

Šitas pas mus dažnai atsitinka. Tiesa, tuomi nėra ko girtis, bet užslėpti šitų musų darbų irgi ne-galima. Gaila, kad musų vyru-kai pamėgo tik rudį, dvidešimts vieną ir—pakaušių skaldymą.

Dėdė.

IS NEW PHILADELPHIA, PA.

Lietuvių apvaikščiojimas. Nemažu buvo žiaugsmu Philadel-phijos lietuviams užbaigimas Lietuvių Tautinės Svetainės (Lithuanian National Hall). Taigi po užbaigimui to didelio darbo, pritariant visiems Phila-delphijos lietuviams; buvo su-rengtas apvaikščiojimas, pamine-jimui šito darbo. Apvaikščioji-mas tęsėsi tris dienas: bal. 24, 25 ir 26.

Pirmąją, bal. 24 d. buvo su-rengta paroda gatvėmis. Paro-dėje dalyvavo beveik visos Phila-delphijos ir aplinkinių miestelių katalikinės ir tautinės drau-gijos. Parodos eiseną sudarė apie iš dviejų tukstančių marš-juojančių ir kelių dešimčių ka-rietių. Paroduojantieji nešė vė-lukus su parašais, išaiškinančiais paroduojančių tautystę ir paro-dos priežastį. Maršavimas tęsė-si pusrėčios valandos. Sugrįžus svetainėn buvo kalbos, kurias sakė draugijų atstovai. Kalbė-tojai savo draugijų vardu išrei-škė pasididėjimą darbotis ir to-liaus labai Lietuvių Korporaci-jos, pastatiusios šita svetainę. Vakaras užsibaigė šokiais.

Ant rytojaus, bal. 24 d. buvo surengtas vakaras su gana ilgu programu. Programan įėjo dai-nos ir prakalbos. Tarpe kalbė-tojų buvo du anglai advokatai, kurie savo kalbose gražiai atsi-liepė apie lietuvių už jų pris-laikymą vienybės, ir tt. Daina-vos bažnytinis Sv. Kazimiero cho-ras, vedamas vietinio vargoninik-o p. J. Hadelio. Labiausiai atsi-žymėjo p-lės L. K. Marcinoniu-tė ir O. Varienitė, kurios gie-dojo solo. Jos labai patiko pub-likai.

Programui pasibaigus, prasi-dėjo šokiai. Viena musų jaunio-dalis reikalavo lietuviškų šo-kių, bet jų noras neišpildytas, matyt, muzikantai jų nemokėjo groti.

Bal. 26 d. buvo tik paprasti šokiai. Reikia tikėtis, kad phi-ladelphiečiai, susilaukę savos svetainės, labiausiai pradės bruzdėti. Musų pažangūsysis jaunimas rengiasi organizuoti jaunio-mo Draugiją, kurios tikslu bus šviestis ir šviesti, parengiant pra-kalbas, koncertus, pastatant scė-noje veikalus ir tt. Gero jam pasisekimo!

Philadelphijos Grinorius.

IS WORCESTER, MASS.

Darbininkų prakalbos.. Nedė-lioje bal. 30 d. čia buvo darbinin-kų prakalbos lietuvių parapijinėj svetainėj.

Prakalbas parengė vietinė dar-bininkų kuopa ir pakvietė du kal-bėtojų: „Darbininko“ adminis-tratorių iš Bostono, Mass., p. Knežį ir vietinį Sv. Kryžiaus kolegijos moksleivį p. Praną V. Jakaitį.

Pirmasis savo ilgoje kalboje plačiai išgildeno darbininkų pa-dėtimą ir ragino rašyti į darbi-ninkų kuopą.

Antrasis kalbėjo apie reikalin-gumą garsinti lietuvių vardą tarp sveimtintaučių per laikraščius ir prakalbas ir ragino pirkti an-gliškų laikraščius, rašančius apie lietuvių bei Lietuvą ir platinti juos tarp sveimtintaučių.

Abudu kalbėtojai pasakė daug naudingų ir interesingų dalykų ir publikai labai patiko, kurį jiens garsiai plojo.

Zmonių prisirinko gana daug.

Korespondentė

IS ORIENT, ILL.

Užpuolimas smuklėje. Bala-džio 22 dieną, subatos naktį prieš Vėlykas, 11 valandą du lietuviai, Juozas Magelinskas ir Adomas Jurkonis, kasžin iškur eidami, užėjo į vietinę slapta smuklę išsigirti. Girti anglai pradėjo įieškoti prieikabį prie viršminė-tųjų dviejų lietuvių ir prašė, kad užfundytų. J. Magelinskas, ma-tydamas, kad su girtais anglais nėra juokų, užfundijo po du „drinksus“. Apart fundo J. M. dar paskolino vienam angliui sa-vo geram „draugui“ pažistamam ir dar nei artimam kaimynui \$5 pinigų (mat anglos tie pacioje smuklėje prakaziravo savo visus pinigus). Kuomet J. Magelinskas padavė penkis savo kaim-ynui angliui, tai tas išsitraukė peilį—durė J. Magelinskui į šo-ną ir pradėjo savo žvėrišką dar-bą. A. Jurkonis puolėsi ginti savo draugą J. M., bet be pasek-mių; supuolė lig vapsos visi an-glai ir pradėjo mušti ir pjaustyti A. Jurkonį. Tuom tarpu J. Ma-gelinskas su perdurtu šonu turė-jų progą išbėgti iš smuklės pro duris laukan. Pabuvęs trumpą valandą lauke, J. M. vėlą sugrįžo į smuklę pažiūrėti, ar dar gyvas jo draugas A. Jurkonis.

Inėjo į smuklę ir užklausė J. M. savo kaimyno anglo, už ką jis jį perdūrė, nes jis J. Magelinsko blogo angliui nepadaręs. Tuomet anglas puolėsi vėlą su peiliu prie J. Magelinsko ir pra-dėjo nelaimingąjį pjaustyti ir braižyti su peiliu ir taip baisiai supjaustė, kad daktarai suskaitė 34 žaizdas. Abudu nelaimin-guosius tuojau nuvežė į Herrin, Ill. ligonbutį, kur J. Magelinskas, neišlaikydamas baisių žai-zdų, už 24 valandų numirė, o A. Jurkonis pasveikė. Buvo pa-sidaryta J. Magelinskui ir opera-cija, bet nieko negelbėjo. J. Magelinsko giminės pasakojo, kad anglas turėjo piktumą ant J. M., kadaisia įdėję jo risti-nių ir J. M. anglą paritro.

Nabašninkas paėjo iš Suvalkų, Seimų parv, Šventazerio

gimino, Mikyčū, kaimo. Buvo vedęs, paliko Lietuvą pačią ir vieną kūdikį.

T. K. P. P. Fortietis

IS NEW YORK, N. Y.

Nesutiko dėlėi Gabrio. Pėt-nyčioj 5 d. Gegužio SLA 126-ta kuopa nulaikė savo mėnesinį su-sirinkimą.

Ant susirinkimo, apart komisi-jos įnešimų busiančiam SLA, sei-mui, nieko ypatingo nebuvo svar-styta ir todėl būtų bereikalinga plačiau apie tai išsireikšti.

Rašančiam šios žodžius nenori-iseit iš minties sekantis incidentas: P. V. K. Račkaskui, 126-tos kuopos pirmininkui, baigus kalbėti apie suvienijimą Selpimo ir Gelbė-jimo Fondu į kruvą, p. K. Pilėnas, pasiprašęs balso, perskaitė iš „New York Evening Telegram“ žinią iš Berno, Šveicarijų, kur skelbiama kad D-ras Gabril, (Ga-brys?) Lietuvos Selpimo Komite-to pirmininkas, išsitaręs, kad vo-kiečių užimtoje Lietuvoje vietose vargas ir pašalpos reikalingumas didinasi ir pridėjo buk Amerikos Rockefellerio Užrubežinis Pašal-pos Komitetas prisidėdęs sušel-pimui išduoti \$1,000,000 vertės maisto.

P. Račkaskaus patėmyjo, kad tai „puiki naujiena“, bet nesanti vietoj: p. Pilėnas savo naujiena visą skonį kaslink fondų suvien-yjimo sugadins.

P. Pilėnas atsakė, kad jisai ži-nią paskelbęs ne skonio sugadinimui, bet kad susirinkusieje tu-rėtų iš ko pasidžiaugti.

P. Račkaskaus tuojau ir pasi-darė pesimistu. Girdi, Komitetas tų milijoną padalinis visokiomis draugijoms, kad padalintų maistą žmonėms, o draugijų bosai beda-lindami bent pusę sau pasiliksią!

P. Pilėnas ant to p. Račkaskui atsakė, kad jo patėmyjimas neti-eks ir ne vietoj. Ir kas liudiniau-sia tai tas, kad P. Račkaskaus, neturėdamas savo patėmyjimui pa-mato, jau bando žmonių mintis nepasitiekimui užkrėsti.

Tuo incidentas ir užsibaigė.

SLA. Narys.

IS MILWAUKEE, WIS.

Aukos. „Milwaukee Fondas“ kuo tolyn tuo gyviau pradeda veikti. Susirinkime balandžio 16 d. prisidėjo prie vietinio „Fondo“ TMD. 60 kp. ir paaukavo \$1.00. J. Jonikos vestuvės surinko ir pa-davė „Fondui“ \$1.00.

Balandžio 23 d. atsituvo „Mil-waukee Fondo“ vakaras su įvairiu programu. Programme dalyvaušie-ji savo dalis atliko gerai. Taipgi buvo ir skrajojanti kraska, kuri davė Fondui gerą pelną. Atviru-čių paaukavo „Sv. Jurgio“ Drau-gija 523 ir S. D. P. L. Skyrus 300. Nekuriš dovanos daugiau-sia gavusiems atviručių taipgi bu-vo paaukuotos. Paaukojo V. Staupickas „Tevynę“ metams ir SLA. 177 kp. knyga „Amerika.“ F. Beržanskis gavo auką iš svetim-taučių sumoje \$2.00. Minėtas vakaras atnešė pelno apie \$25.00.

Po programui poni Baltutienė ir poni Limitkevičienė svietinėje surinko aukų \$10.36.

Aukavo sekancijos vpatės: F. Beržanskis, J. Limitkevič, T. Dobraszkis, V. Ratusinskas, M. Kursinskienė, V. Genčiauskas, M. Lizdas, po 50c.

T. Stankus, A. Mikluckas, D. Survila, R. Dovitaraitis, A. Genčiauskienė, A. Genčiauskaitė, K. Staupickienė, P. Talaikovskis, A. Srulė, A. Edikaitis, V. Kilinskis, J. Bareisis, C. Ratchner, J. Rooten, J. Degutis, A. Jankauskienė, A. Čiulnikis, J. Nanylis, F. Krause.

Po 25c. A. Sveikata, E. Matulis, R. Vejszel, Po 20c. Smulkių, \$2.11.

A. F. Jankauskas.

IS SO. OMAHA, NEB.

Vėlykų dovana n. d. k. Mes, žemiau surašytieji/ieseris ir bro-liai, atjausdami stinkų padėjimą savo seselių ir brolių Lietuvoje, sumanėme padaryti jiems vėlykine dovana; ji jiems tikrai reikalinga, besant; po plačiąją Rusiją ir didžiausių sunkenybių bepatiriant.

Vėlykoms besitariant, bažny-čiose yra dalinami kouvartai tuojų kurčiais ir konvertant įdėda mažiau-siai dolerį. Jei šitos aukos yra duodama kunigui, tai kaip au-

yra reikalingos tiems, kurie Vėlykų sulaukę gal nei sausos duonos trupinio neturi ir burną iđė-ti? Taigi mes, amerikiečiai, butu-me be širdies, jei neatjausime jų vargų ir bent kuo nebandytume jų sunkaus likimo palengvinti. Šių jausmų skatinami, mes sumetėme po kiek kas ištekdamai ir pasiuntė-me L. G. ir A. Fondan fin. sekr. J. O. Sirvydo vardu, Brooklyne, N. Y. Liet. Gelb. Fondan \$17.30 ir L. A. F. \$2.70.

Liet. Gelb. Fondan aukojo ši-tie: O. Zeumienė, O. Zalpienė, po \$2.00; K. Jonevičienė, P. Litvi-nienė, T. Kazargys, A. A. Zolps, F. Biliūnas, D. Stanikas, po \$1.00; K. Laučius, K. Gražys, B. Dam-brauskas, Alp. Sabalauskienė, V. Sabaliauskas, V. Tamkevičienė, V. Tamkevičius, po 50c.; V. Be-pirštis, K. Šeškus, A. Grigaitis, K. Ramis, J. Šėdis, J. Marijonaitis, A. Rukšis, Vl. Levandovskis, A. Lavickas, K. Baltušis, A. Leonavi-čius, T. Bakanauskas, M. Pukienė, po 25c.; J. Paula, P. Ilakas, po 10c.; M. Sabaliauskas, po 20c.; M. Smulskienė 15c.

Lietuvos Ant. Fondan: I. Biliūnas \$1.00; A. A. Zolps \$1.25; T. Kazargis 25c.; O. Zalpienė 20c. Viso \$2.70 į abu Fondu \$20.00.

Sumanytos šitos aukos moterų: prie jų prisidėjo keli vyrai ir pas-keiti Zolpis su T. Kazragiu perėjo kolekтуodami per namus ir surin-ko vieną, kitą dolerį.

O. Zolpienė.

IS HARRISON, N. J.

Nelaimė dirbtuvėj; darbai.

Geg. 5 d. čia atsitiko nelaimė. Ame-rican Crucible Steel Works fabri-ke, nežinia dėl kokios priežasties, atsitiko eksplozija; vieni mena, kad tai buvusi bomba padėta—mat čia ginklus dirba,—kiti, ypač laikraščiai, sako, kad gazi patis sprogo.

Vienas darbininkas sužeistas jau numirė Sv. Mikolo ligoninėj, o tris baisiai apdeginti ligoninėj gu-li.

Šita dirbtuvė labai padidėjo ka-rei prasidėjus; dirba čia kanoles ir kulkas Sv. Valstijoms ir tal-kininkams.

Kitos dirbtuvės taipgi eina di-dyn. Labiausiai pradėjo augti Hyott Roller Bearing Co. Dešimts metų atgal šita dirbtuvė bu-vo labai mažai žinoma, o dabar pasi-daris didžiausia dirbtuvė visame mieste; joje dirba dieną ir naktį be sustojimo; dirba trisjomis per-mainomis po 8 valandas; moka prastam darbininkui po \$2.00 į dieną; darbą gauti nesunku ir ki-tiems.

Kitos dirbtuvės po straikų taip-gi neprastai moka. Tik vienoj dirbtuvėj—Henry R. Warthington Pump Works—straikas tesiasi tre-čia savaitė. Darbininkai reikalau-ja 8 val. darbo dienos ir padidi-nimo mokeskies 10 nuos, o dar-baviai duoda 50 vietoj 51 valan-dos ir mokeskį pakelia 10%, bet darbininkai neprimą ir straikas tesiasi. Jei taip ilgiau galės pasi-laikyti, tai darbininkai straiką lai-mės. Straiklaunčių nesiranda, tik keli juodukai foundrėje. Kompa-nija visokiais būdais mulkina dar-bininkus, bet tas mulkinimas iš-bėina; į aikštę ir darbininkai nepa-siduoda.

Gražių juokų buvo, kaip darbi-ninkai išėjo į straiką. Darbininkų yra suviršum 1400. Bosai nudažė langų stiklus ir paleido tuščias masinas, norėdami straikininkams parodyti, kad didžiama darbininkų dirba. Bet darbininkai išdurė lan-guose skyles ir pamatė, kad maši-nos tuščios eina. Žinoma, tuščių masinų jiems nebuvo ko bijotis.

Reikia pasidžiaugti musų miesto majorumi p. Daly, kuris darbinin-kų pusę palaiko. Jis pasakė dar-baviams, kad jei jie greitai laiku nesustatiks, tai jis visus policis-tus nuo dirbtuvų atims. Antras dalykas, geg. 6 d. kompanija kre-i-pėsi į policijos viršininką, prašy-dama, kad jis leistų vartoti van-denes dūdas per dirbtuvės lan-gus ir sargams vaikščioti gatve ir praleisti einančius ir darbą dar-bininkus (straiklaunčius), bet nuo policijos viršininko leitenanto Wal-sho gavo tokį atsakymą: Mes maisto nenorime; duokite darbinin-kaus, kad jie reikalautų ir jums ne-bus reikalo vandens dūdas per lan-gus vartoti.

Geg. 19 d. straikininkai rengia didelį balių. Baliaus rengimo ko-misijoj dalyvauja p. F. M. Petru-lionis ir p. Juodkojis; pelnas nuo

baliaus eis straiko reikalams. Bu-tų geistina, kad lietuviai į šitą ba-lių skaitlingai atsilankytų.

Kiti straikai, kokie buvo,—visi laimėti ir greitai pasibaigė; tik Warthington Pump Works straikas tesiasi ilgaisiais. Jei pas darbininkus bus vienybė, tai kom-panija turės pasiduoti.

Pilypas iš Kanapių.

IS SO. ENGLEWOOD, ILL.

Liet. kolonijos bėgantieji at-sitikimai. Geg. 2d. vietos lietuviai turėjo progą išgirsti gyvus liudnos teisybės žodžius iš p. A. M. Mar-taus burnos, ačiu rupeščiui SLA. II Apskričio. P. no Martaus kla-ba vietos lietuviams labai patiko; jam kalbant, daugelis klausančių šluostėsi ašaras nuo veidų. Nors prakalbos nebuvo tinkamai išgar-sintos, bet žmonių prisirinko ir aukų tapo susirinkta \$25.35.

Geg. 1 d. LSS. 170 kp. buvo surengusi prakalbas, paminėjimui Gegužinės Šventės, bet žmonių su-sirinko labai mažai, vos 20 ypatų. Vienok prakalbos nuspręsta laikyti. Kalbėjo p. A. Petraitis.

Geg. 4 d. SLA. 182 kuopa lai-kė susirinkimą, kuriame buvo bal-suojama už kandidatus į Centro Valdybą ir renkama delegatai į businąjį SLA. Seimą Pittsburge, Pa.

Į kandidatus Centro Valdybon vienbalsiai išrinkta: prezidento vie-ton p. St. Gegužis, Sekr.—p. B. A. Strimaitis; į daktaro kvotėjo—dr. J. Šliupas; į vice prez.—p. F. Kibartas; į išdo globėjus p. As-tramskas ir p. Varasius.

Delegatu į Seimą tapo išrinkta p-lė M. Radzevičienė. Delegatė gaus mandatus taipgi nuo TMD. 65 kuopos ir nuo ALT. Sandaros kuopos. Linkime gerbiamai mu-sų delegatėi geros pasekmės Sei-me.

Geg. 6 d. p. V. Kaupams išėjęs į sankrovą, o juamiams išvaikščio-jus tai į susirinkimus, tai šiaip sau kur, vagiliai atsidarė duris ir ap-kraustė dvi imanių skrynelės. Vie-noj, p. J. Kaupo skrynelėj rado \$50; kitoj, p. A. Gebutos \$40. Vi-so išsinešė \$90.

Gaila, kad musų žmonės laiko pinigų namie ir tokios nelaimės atsitinka. Geriausia pinigų li-kyti šiaip geroj, vietoj—ar pačio, ar bankoj, kur jų niekas negali išvog-ti.

Senis.

IS ADA, OHIO.

Lietuvius laimėjo kontestą. Ge-gužio 4 dieną Ohio Northern Uni-versitete K. Zykutis laimėjo antrą dovaną anglų oratoriniame kontes-te, kuriame buvo paskirta dvide-simtis-penki dolariai (\$25). Pir-ma dovana buvo skiriama penkio-lika dolarių; antra dešimtis dola-rių, kuria laimėjo K. Zykutis.

K. Zykutis nėra gavęs jokio mokslo Lietuvoje, tiktai buvo pra-silavinęs ant maldaknygių paskai-tyti. Atvykęs į Savienytas Valsti-das, dirbo anglų kasyklose ketu-ris metus; paskui, sutapsęs kelis centus, apleido anglų kasyklas ir nuvyko į Valparaiso Universitetą, kuriame mokinosi vieną metą. Iš Valparaiso Universiteto, kuriame sunkiai vargo ir kariavo su skurdu, išrėdamas už valgį ir kanibą, bet neišgali galejo taip skursti ir bu-vo priverstas apleisti mokyklą ir keliauti kur ant uždarbio. Padir-bęs pusę metų, sugrįžo atgal mo-kyklon, kurią ir dabar belanko.

K. Zykutis tėma buvo „Prisi-rengimas“, kurioje jis nurodė da-bartinį Suvienuytų Valstijų politi-kierių ir milijonierių programą prisirengimo prie karės. Jis daro-dė, kad Amerikos laikraščiai ir žurnalai yra pilni agitacijų, už pri-sirengimą, pilni darodinejimų, kad Suvienuytos Valstijos reikalin-gas didesnis laivynas kaip Angli-jos; geriau išlavinta kariuomenė kaip Vokietijos, bet musų politi-keriai ir milijonieriai neatrek-pia atydos į tai, kad kas metas žusta tukstančiai darbininkų kasy-klose, dirbtuvėse ir kitur. Jis da-rodė, kad jeigu Suvienuytos Valsti-jos atkreiptų daugiau atydos į darbininkus, kurie žusta kas me-tas be laiko, tai S. V. laikraščiams ir žurnalams nereikėtų agitacijos vartoti už didesni laivyną, geriau išlavintą kariuomenę. Jis daro-dė, kad tie darbininkai, kurie žusta be laiko, būtų didžiausia kariuomė-nė, ir geriausiai išlavinta kariuo-mėnė. (?)

Taipgi lietuviai dalyvauja ir sa-vaitiniuose programuose ir sten-giasi supažindinti anglus su Lie-tuvos istorija ir jos dabartiniu pa-

dėjimu. Butų malonu, kad ir dau-giau lietuvių atsilankytų į šią mo-kyklą.

J. Kaulinas.

Žinios-Zinėles.

IS Manchester, N. H.

Jaunimo ratelis rengia pra-kalbas geg. 13 d., kalbėtojais kvie-čia „Darbininko“ redaktorius J. Karosa ir A. Knežį.—Musų miestą apleido vienas veikiausių visuo-menės veikėjų, Nik. Rastenis. Jis buvo presos komiteto pirmininku daug pasidarbo fėrų surengi-me, buvo geras aktorius ir pa-davinėjo teisingas žinias į viso kius musų laikraščius, kaipo ir į vietinius angliškus. Išvažiavo į Bostoną; pasitikime, kad jis ir ten nepaliaus darbuotis.

A. Zubkus.

Rockford, Ill.

Parasė JURGIS SAVICKIS. LIETUVIAI PABEGĖLIAI RUSIJOJE.

(Tąsą iš pereinamo numerio).

Pedagogų suvažiavimas.

Idant Sekcija įgytų svarbos ir būtų visai kompetentė pedagogijos srityje, Sekcijos buvo sutaisytas visų mūsų žymesniųjų pedagogų, visų Rusijoje gyvenančių, suvažiavimas Voroneže.

Tas suvažiavimas, knygoms bei vadovėliams redaguoti, išrinko iš tarpo savęs „pedagogų—ekspertų kuopą“, kurios keli nariai nuolat dirbuoja prie Sekcijos.

Sino tarpu tik trumpai paminėsiu pedagogų suvažiavimo nusprendimus. Nutarta įsteigti visą eilę liaudies mokyklų, kuriose viskas turėtų būti išguldoma lietuviškai. Šias mokyklas verčiama bus lankyti visi pabėgėlių vaikai. Pabaigusiems liaudies mokyklas bus įsteigta visa eilė priėmiamųjų lavinančių kursų. Dar steigiamos kelios vidurinės mokyklos. Bus steigiamos Lietuvių visuomeninis Universitetas. Vairšios sulaukus, liaudies mokytojams bus įsteigti tam tikri sistematiniai kursai.

Centriniam Komitetui ir ypatingai Dvasios Reikalų Sekcijai prisiema daug turėti darbo su knygų spausdinimu. Juo labiau prisiėmė teityje. Todel Centriniio Komiteto yra ingyta visai gera, nuosavi spaustuvė, kurioje darbas jau varomas.

Prie Sekcijos darbų dar galima priskirti leidimą literatūros rinkinio rusų kalboje. Porą mėnesių atgal Maksim Gorki, buvo pasiūlyjęs išleisti rusams lietuvių literatūros pavyzdžius. Vienok abiejų pusių turėta per daug skirtingų nuomonių apie tas literatūras ir apie paties rinkinio sutaisyimą; todėl nuo M. Gorki'o projekto atsakyta. Neilgai trukus, pasipiršo dar 3 nauji knygų leidimai, iš kurių pasirinkta vienas geriausias, su kuriuo galutinai ir tartasi. Leidimo visą darbą tvarkys Jurgis Baltrušaitis. Jis taip pat daug išvers iš lietuvių kalbos. Jam tame dalyke nuolat padėti Sekcijos yra komandiruotas mūsų jaunas poetas Balys Sruoga. Dėdamas rinkinį lietuvių dainas apsiėmė išversti Balmont'as, Duonelačio hegzametrus vers Viaceslav Ivanovas. Kitus dalykus išvers patys lietuviai. Už poros mėnesių knyga žada pasirodyti iš spaudos.

Ukės ir triobėsių atstatymo Sekcija.

Šios sekijos pirmininku yra St. Šilingas; Sekcijos darbų vedėju—Ad. Varnas.

Sugrįžę Lietuvon, kas rasiu joje?.. Kaip pradėsim gyventi? Vaidas neįtikimas. Vienok žinom, jog pirmiausia reikės stverties namus statyti. Bet ar ne prisieis tas darbas daryti kitiems, naujai, geriau, negu pirma buvo daroma? Aišku—daug yra trūkumų, daug yra taisytinų.

Tat pirm negu grįžus tėvynėn, turint liuso laiką, su insinmaginimu privalom stverties naujo darbo. Turim prisiengti juoduodugnauja ir aptarti mūsų sunaikintų ukų atitaisyimą.

Susipietusieji „Ukės ir Triob. Atstatymo Sekcijon“ lietuvių inžinieriai, agronomai, Architektai ir dailininkai (iš Petrogrado ir iš kitur) savo dažnuose posėdžiuose štai prie kokių dviejų nutarimų priejo:

- 1) Pavyzdinių triobų ir ukų projektų gaminimas.
 - 2) Kvalifikuotų namų statytojų ir kitų amatininkų prirengti atsakančią kadrą.
- Pirm negu pradėjus braižyti pačius plenus, ar darius techniškes samatas, Sekcijos išdirbamas viso darbo abelnas plenas. O tas nelengva. Čia ir stiliaus savitumas ir triobos stiprumas, patogumas, sveikumas, čia ir visų triobų suderinimas sodyboje; pagaliau ukininko turtingumas, žemės našumas, vietos ypatingumas—tai smelnyai, tai akmeniuota, tai miškai.

Vienok maž-po-maž daug kas aiškėja ir bendras darbo plenas vystosi.

Sekcijos nutarta ingyti kuodaugiausia rašliviškos medžiagos,—viskas, kas liečia Lietuvos stilių ir ukę, o taip pat ir techninės literatūros.

Antram nutarimui įvykinti (butent prirengti mokyti amatininkų) Sekcijos yra įsteigta kursai penkiems šimtam žmonių instruktorijai amatininkų-technikų; kursai skiriasi į dvi dali: ukės ir amatų. Pirmieji tie, kurie yra baigę liaudies mokyklą. Nors pagedauijama ir didesnio apsisvietimo. Mokslas tvers 6 mėnesius. Pirmus 3 mėnesius visi bus mokomi abelnei lavinančių, ukininkų, techninių reikalingų dalykų: aritmetikos, geometrijos, algebras (geometrijos ir algebras—nedaug, tam tikra sistema), fizikos, chemijos, pašymo etc. Antrus 3 mėnesius kiekvienas mokysis atskiros specialybės (kiekvieno amato, per istitus 3 mėnesius): ukininkai—ukės, o amatininkai—technikai šit kokių amatų: namų statymo, dailystės, murininkystės, kelių dirbimo, ukės mašinų monterystės (mašinų statymo), šaltkalystės, elektrotechnikos monterystės etc. Gabesnieji, ar daugiau prisilavinusieji, 6 mėnesiams pasibaigus, bus mokomi toliau.

Visi kursininkai gyvens Komiteto insteigtuose bendrabučiuose. Rupecio neturėdami apie pragyvėjimą, galės visą dieną suvartuoti darbui. Išguldomoji kalba bus lietuvių. Mokins daugiausia lietuviai inžinieriai ir technikai specialistai.

Neprosėly manau bus pridėjus šį atsiuokimą: „Isteigusi prie Centriniio Lietuvių Draugijos Komiteto Ukio ir Triobėsių Atitaisyimo Sekcija kviečia lietuvių technikus ir technikus-darbininkus pasirašyti busimam namų atstatymo darban Lietuvonje.

Sunaikintų triobėsių atstatymas bus pirmas ir svarbiausias kiekvieno darbas, tėvyškės sugrįžus.

Atstatymo darbas bus labai didelis, įvairus ir patogus įvairiems naujiems sumanymams ir išradimams pritaikinti—tik technikos, tiek architekūros žvilgsniu.

Architektai, mechanikai, technikai-murininkai, technikai-dailydės, technikai-saltkalviai ir

įvairaus technikos ir dailės meno žinovai ras plačios dirvos savo įjėgomis ir žinioms sunaudoti.

Todel visų, kas panorės prie Lietuvos atstatymo reikalo prisidėti ir savo tėvynėje duoną pelnyti, Sekcija kviečia išankstai pranešti jai savo pilną adresą, pabrėžiant, kurioje technikos šakoje yra specialistas.

Kiekvienam yra aiški organizuoto darbo galė, kad apie tai ilgai kalbėjus.

Mėginimas susizinti su Lietuva.

Kaip yra gilus noras susirašyti su užimta Lietuva, tas tik gal suprasti, kieno ten liko giminės brangūs žmonės, pagalios—turtas, nežinia kokioje celybėje esantis. O nusiginti žinią, paklausti negalima nes kariuomenės sienos skiria.

Kaip ten Lietuvoj gyvenama? Bet kaipgi ten pakliuti?..

Neibent laimingo amerikono pasporto lydimas.

Visų mūsų brolių ir seserų, priverstų Rusijoje gyventi, to noro didelio,—neįspasakytai didelio—esama. Oi, kaip gaila žemės savosios!

Susirašinėjimo su užimta Lietuva įsteigusiu prie Centro Biuran *) umu laiku supluko 10,000 laišku nuo pabėgėlių, norinčių persiusti žinias savo giminėms ir pažįstamiems, likusiems Lietuvoje.

Pirm negu tvėrus Biurą, reikėjo tikrus kelius tiens laiškas surasti. Taigi buvo rūpintis. Bet toks laikas!.. Visi žmonės kitu užsiėmė. Iš „loskos“ paėmė laišku glėbį, švedėlejo žinių išalkusiems žmonėms—ir tai gerai. Ačiūojama.

Vienok dabar tie keliai kaip ir užtikrinti.

Biuro vedėju yra ref. kun. Jakubėnas.

Biure dirba keliolika bendradarbių, svetimas kalbas mokančių, nes atsiunčiamus laiškus ne vien tik lietuvių kalba, bet ir visomis,—reikia išversti vokiečių kalbon, suziurėti, sutvarkyti. Darbas nelengviausias. Vienok atsiradus „tam keleiui“, kur į Lietuvą veda, atsiradus darbo pastovumui, darbas yra dirbamasis insitinkimui, lengvai. O tas jau svarbu.

Siunčiant Biurui laišką, reikia pridėti 30 kap. vertės pačtos markų. (Tat amerikiečiams galima pirkti atsakančios vertės markų tarptautinius kuponus: „Coupon réponse international.“)

Džiovininkai.

Daug kas iš pabėgėlių, ar tai būtų daugiau, ar mažiau kultūriniai pakilę, serga. Bloga šiuo laiku. Bet ypatingai nepakančiam tiems, kurių sergama plaučių ligomis. Niekur tepasidėsi. Arba važiuok šiltesnėn šalėn, ar maisto ingyk geresnio, ar... Idant nors kiek šitiems ligoniniams pagalbėjęs, Komiteto nupirka Jaltoje (Kryme) senatorią. Senatorią apšvi, rumo tur,—na ir šiaip jau vaizdi. Senatorią prižiūri gydytojas lietuvis. Prie senatorijos yra gan didelis lietuviškas knygynas; svetimųjų knygų ir apšviame esama. Neturtingiems ir nuo karo nukentėjusiems pensijas ir gydymas—dykai; turtiniesiems moka tam tikrą, sulys vietinės kainos, sumą.

Iš paskutinių Lietuvių Centriniio Komiteto darbų reikia pažymėti šitką: Vasario 23 d. (seno st.) Centriniio Komiteto yra kviečiamas visų lietuvių, žmonės dėl karės nukentėjusių globiančių, organizacijų suvažiavimas Petrograde (Šis suvažiavimas jau atsisbuvo. Red.). Suvažiavimo dienotvarkė: 1) dvasiniai ir medžiaginiai lietuvių pabėgėlių reikalai, 2) pagalbos užimtajai Lietuvai, 3) lietuvių organizacijų santykiai su rusų valstybinėmis ir visuomeninėmis ir kitų tautų organizacijomis, 4) Pabėgėlių sugrįžimas Lietuvon.

Lietuvių vyskupams iš Lietuvos išvažiavus, žmonės tenai liko be dvasės ganytojo. Centriniio Komiteto kreiptasi prie žemaičių vyskupo kun. F. Karevičiaus ir Seinų vyskupo kun. A. Karoso, prašant grįžti Lietuvon. Vyskupas Karevičius, sutiko ir tuo tikslu atvažiavo Petrogradan. Centriniio Komiteto yra daromas tam tikras žygis, kad nuo vidaus ir užsienio ministerijų, o taip pat iš Vatikano išgavus leidimą vyskupui Karevičiui Lietuvon grįžti.

Šituo turbūt ir pabaigsim su pačiu Komitetu Petrograde. Vienok Komiteto darbas nei Petrograde, nei Rusijoje nepasibaigia—jis siekia ir užsienio.

Kas daroma užsieniuose.

Matem: Lietuvoje liko daug žmonių, dėl karės duonos nebetekusių, pačiame Vilniuje liko Draugijos dalis, Lietuvon siunčiami laišakai, belaisviai lietuviai Vokietijoje ir Austrijoje šelpiami.

Tas jau vienas priverstų Komitetą inkurti sau bazą kur nors užsienyje. Bet to maža. Žinom, daug yra sveikųjų, nekariaujančių tautų; girdim, jos šelpiančios nuo karės nukentėjusias šalis ir žmones.

Kodel nesumaudojus tokių šalių prielankumo, jų „sveikumo“? Kodel, pagalios, ir plačiau apie save, kaipp savitą tautą, nepapasakojus?..

Centriniio Komiteto iniciatyva (sumanymu) ir riu su yra įsteigtas „Svedų-Lietuvių Komitetas“ Stockholmje; yra steigiami panašūs komitetai Anglijoje ir Danijoje. Lietuvių Centriniio Komiteto turima savo įgalotinių Friburge (Sveicarijoje) ir Kopenhagoje (Danijoje).

„Svedų-Lietuvių Komiteto“ pirmininku yra Stockholmio miesto galva, rigstago narys, p. Karolis Lindgagenas. Prie Komiteto prigili švedų visuomenės izimieji žmonės. Komitetui susitvėrus, lietuvių Komitete nuo pat pradžių atstovauja juristas Jonas Aukštulis. Jo nemaž laiko padėta, idant atradus būdą su Lietuva susirašinėti; nemaž dirbama i dabar to pačio susirašinėjimo bei šelpimo ramių gyventojų Lietuvoje dėlei.

Antras žmogus, Centr. Komiteto įgalotinis Stockholmje, kiek vėliau atvykęs,—tai mūsų rašytojas Ignas Šeinius, bedirbęs tą patį svarbų darbą.

„Svedų-Lietuvių Komiteto“ renkamos aukos Lietuvai tarp svedų tarp pavienių žmonių ir per laikraščius. Pagaliau, visose viešose vietose yra iškabintos skardynės aukoms su parašu: „Lietuvai, Lenkijai, Belgijai.“

*) Kitąp šis vadinaat „Korespondencijos Biuru.“

(Toliaus bus).

SOCIALIZMAS IZ SOCIALISTŲ LAIKRAŠČIAI.

Skaitydamas „Lietuvos“ numerį 15-tą, radau apie Kapsuko užsiuolimą ant Amerikos socialistų laikraščio, kad jie—tie socialistų laikraščiai, nesą socialistiškai. Prie to taipgi keletas „Lietuvos“ priedėjų.

„Lietuva“ padavė keletą pavyzdžių ir iš jų išvedė, kad socialistiškai musy laikraščiai yra didžiausi, tik nepaprasti, biznieri—jie leidžiami ne tiek socializmo idejai, kiek tam, kaip iš savo skaitytojų ištraukus nekartą ir paskutinį centą; apie tai liudija tas, kad socialistiškai laikraščiai už doliarus parduoja savo skaitytojus, priimdami biuriusius humbugiškus, apgavinių daktarų apgarsinimus.

„Lietuva“ pasakė šventą teisybę.

Atsikleisk bile kokį taip vadinamą socialistišką laikraštį—tai ir marguoja visokiais stebuklingais apgarsinimais. Tie laikraščiai daro sau iš tų apgarsinimų gerą biznį—tai tiesa. „Stebuklingi“ daktarai iš tų laikraščių skaitytojų (prastų darbininkų) taipgi daro gerą biznį—tas taipgi yra teisybė. Bet tų laikraščių skaitytojai ką gauna?

Jie štai ką gauna: ligotas jų skaitytojas, pakliuvęs per jų apgarsinimus į „stebuklingų daktarų nagus,—gauna ištuštinti sau kišenių, arba ir galą; sveikas skaitytojas, iš „čekavasties“ nuėjęs pas tą „stebuklingą“ daktarą ant rodos („už dyką“)—gauna ligą.

O ką gauna šiaip skaitytojas iš tų laikraščių? Jis gauna neapykantą ant tų ypatų, kurios socialistų pravydriams yra nepatinkamos; neapykantą prieš savo brolius lietuvius, nes ji supjudoma prieš kitus, ne savo „klešos“ lietuvių; jiems išraujasi iš širdies net tas prigimtas kiekvienam žmogui jausmas—tautiskumas, savo tautos meilė.

Kaip kada net iki tiek žmogiui pripumpuoja tos kvailios ir bjaurios neapykaus, kad apkvailintus lietuvis paskui drįsta per tuos pačius laikraščius pasigirti, jog jis prakeikia savo motiną, kam ji pagimdė lietuvių (Anais metais tas tilpo, rodos, „Kovoje“ lietuvių socialistų organe).

Peržiūrėjus tų mūsų taip vadinamų socialistiškų laikraščių istoriją, ištikro pasirodo keistas dalykas. Jie neva leidžiami dėlei idejos, o tuom tarpu tai yra gužta labai gudrių biznierių, kurie kitokio biznio nenorėdami, ar negalėdami varyti, varo šitą biznį su prastais tamsiais žmonėmis, nes juos yra lengviausia apkvailinti. Tie laikraščiai—tai kelių „biznierių“ įrankiai, kad lengvai doliarį iš bledno darbininko išgavus. Jie pirma savo skaitytojus sudemoralizuoja, o paskui jau vedasi ant virvutės, kaip veršius paskui save.

Tai labai suklus apkaltinimas? Tur prirodymai ir „faktai“? Apšidairyk tikrai aplink, pasivaigyk plačiomis akimis—nesunku bus juos surasti. Paimkime kad ir tokį dalyką:

Socialistų laikraščiai leidžiami pas mus Amerikoje kokius 10 metų. Jie patį sakosi, kad turi išviso apie 30,000 skaitytojų. O kiek jie per tą 10 metų padarė iš savo skaitytojų gerų, dorų, organizuotų socialistų? Socialistų Sąjungoje šiądien yra vos tik apie 2,000 narių. Ir iš tų 2,000, jeigu paimtum ir patyrinėtum, tai žingeidų būtų žinoti, kiek rastum tokių, kurie nors šiaip-taip puseitina, yra susipažinę su socializmo idealu, siekianiais ir t. t. Manau, kad labai nedidelį nuosimtį, nes dauguma—tai taip sau ot tik rėksniai.

Tai tiek tie socialistų laikraščiai padarė socialistų per tą 10 metų. Bet sudemoralizavo jie daug daugiau. Tas tiesa, visi tai žinom, visi matom ir tankiai anot p. Kapsuko, patįems jiems reik už tai rausti. Iš tų sudemoralizuotų žmonių tie laikraščiai padarė sau didelę minią, kurią akiai veda, gerai nukerpa—taip kaip ir kunigai, ant kurių jie užsipludinėja—tik kitokiu būdu, bet ant to paties išeina, nes kaip vienur taip ir kitur iš žmonių pasidaro fanatikus aršiausios rūšies.

Du metai atgal Chicagoje bu-

vo apie 500 narių, prigulinių prie Socialistų Sąjungos. Na, taipgi dveji metai atgal tame mieste užsidėjo neva socialistiškas laikraštis „Naujienos“, kurį ėmėsi r-daguoti, kaip socialistai patįs sakėsi, lietuvių socialistų pats „Marksas“ (p. Grigaitis). Na, ir dabar „Kovoje“ rašoma, kad Chicagoje iš 500 liko tik 160 narių.

„Naujienos“ giriąsi, kad turi net 12,000 (?) skaitytojų; jos sako, kad turi 600 šerinkinų, t. y. žmonių, kurie priguli prie „Naujienų“ biznio,—o Chicagoje yra tik 160 socialistų. Argi tas nėra idomu?

„Naujienos“ nuo pat pradžių garsiai šukavo apie savo socialistiškumą; kas mėnesis beveik jos laiko savo susirinkimus, apvaikščiojimuose pats tasai Marksas, p. Grigaitis, rėžia pamokslus, kaip labai „Naujienos“ yra geros (pats save vyras giria ir nei nerasta), kaip jos socialistiškos, ir kaip kiti laikraščiai (pavyzdžiui, tautiški) esą negeri ir nedarbininkiški. Bet, kaip man teko girdėti, p. Grigaitis nei pats prie socialistų buk nepriguli.

Šeši šimtai žmonių leidžia „Naujienas“ ir, anot jų, sunkiai dirbo, girdamiesi savo socialistiškumu, ir padarė tiek, kad iš 500 narių liko tik 160, kas padaro tik ketvirtą dalį iš tų šėsių šimtų. Kas moka pagalvoti ir apskaičiuoti, tas iš to gali šio to pasimokinti. Ar tai ideja, ar biznis?

Paėmiau tik vieną „Naujienų“ pavyzdį, bet tas bus panašiai ir su kitais jų laikraščiais. Nedyvai, kad tokia „ideja“, su pagalba humbugiškių apgarsinimų, su plikių mergų „literatūra“, su paleistuvinių „orakulų“ juokais privaro pusėtinai žvangucijų ir kelių „gudresnių“ draugų kišenių. Tas tiesa, nes pažiūrėkim, kad visi tų laikraščių redaktoriai ir leidėjai, apart „Kovos“, gyvena geriaus negu daugelis tautiškių, kuriuos jie vadina „buržuais“, „kapitalistais“ ir darbininkų priešais.

Ne, kaip aš pažiūriu, tai man norisi pasakyti: „Meskit jus, vyručiai, nuo savo veido tą kaukę! Nesivadininkit jus darbininkiškais organais, bet Stebuklingų daktarų organais. Beveik geriaus tas vardas jums tiktų!“

Buvęs Socialistas.

A. L. T. S. REIKALAI.

IŠ WORCESTER, MASS.

Kaip socialistai tautininkų susirinkimą ardė. Balandžio 16 d. m. Worcesteryje, Mass. Amerikos Lietuvių Tautinės Sandaros 16 kuopa laikė savo pirmąsias prakalbas. Kalbėtojai buvo J. Baniulis iš Bostono ir A. Blažys, M. Salčius ir M. Paltanavičia iš Worcesterio. Pirmininkavo A. Bernota.

Kalbėtojai pasakojo apie ALTS. atsiradimą, jos programą apie lietuvių atsirašimą Amerikoje, apie lietuvių politiką Europoje ir Amerikoje, apie visuomenės darbą vietoje ir tt. Nei vienas kalbėtojas savo kalboje neužgavo ir neįžeidė nei vienos kitos lietuvių sriovės, partijos ar organizacijos; ypač dar pabrėžė, kad, vardan savo programę pabrėžtųjų plačiųjų demokratybės principų, gerbią ir toleruosią visas visuomenės sriovės ir organizacijas. Visiems, kas turi bent kiek supratimo apie elementarius laisvės principus, turėtų būti aišku, kad atsiradimas tokių organizacijų, jei jau neremtinas yra, tai bent jau nekludomas ir pakenciamas.

Tačiau vietiniams triuksmadiarims ir nekuriems socialistams nepatiko naujosios organizacijos atsiradimas jų pašonėje ir jie išanksto savo slaptoose pasitarimuose nutarė išniekinti ją Worcesterio visuomenės akyse pirmame jos pasirodyme. Tam tikslui jie pasiryžė nebutinai pakelti gale jos prakalbų skandalą, kuomet publika bus kviečiama prisirašyti prie kuopos, kad tokiu būdu atbaudžius publiką nuo prisirašymo, ir savo pasiryžimą, pamyne, visus visuomeninės etikos ir laisvės principus, įvykdė.

Viso skandalo istorija buvo tokia.

Pabaigus kalbėti p. M. Salčiui, kuris karštai ragino įsirašyti i Sandaros kuopą ir nespejus dar paskelbti prisirašymo tvarkos, tuojaus pasoko keletas žmonių su klausimais. Gerb. pirmininkas, zinodamas gerai, kad tie klausimai išanksto sugalvoti Sandaros diskreditavimui, bet manydamas, kad jie bus rimti ir prisidės prie Sandaros principų išaiškinimo ir gerbdamas svetimą nuomonę, leidžia, kad ir ne laiku užduoti tuos klausimus.

Pirmas užduoda klausimą Martišaitis: „Kokiu, esą, būdu Sandara vykdydinti plačius demokratybės principus?“ Jam atsako p. M. Salčius, kad apie tai buvo aiškinama pirma visą laiką, beaiškinant Sandaros programą ir taktiką. Po to prašo leisti užduoti klausimą p. A. Bušas, bet jis užduoda ne klausimą, o pradeda prakalbą apie tai, kad Sandara, esą, negalinti vykdyti plačiųjų demokratybės principų, nes Philadelphiajoje, esą, suvažiavo 74 biznierių ir be plačiųjų minijų tarimo paskelbė tuos demokratybės principus. Jam atsako p. Baniulis, kad Sandariečiai, gerai zinodami mūsų visuomenės pasidalinimą į 3 sriovės, negalėjo visų lietuvių kviesti i savo įsteigiamąjį suvažiavimą (niekur „visa liaudis“ ir nesuvažiuoja, betgi visiems kas tik norėjo prisidėti prie jų, nebuvo užkirstas kelias dalyvauti jų suvažiavime.

Toliau užduoda klausimą p. Bakanauskas: „Kas įgalioja p. R. Karužą važiuoti i Europą?“ I tai atsako p. M. Salčius, kad jie pasinaudoja Sandaros įgaliojimu, nes Philadelphiajos suvažiavime Sandariečiai išsirinko sau valdybą ir jai davė teisę savarankiai elgtis visuose ypatinguose atsitikimuose. Ta teise p. R. Karuža pasinaudodamas ir važiuoja Europon.

Po to p. Bakanauskas, neįgavęs nei formalio leidimo, prideda tokią prakalbą, kaip A. Bušas,—tik gale savo kalbos išvaidina Sandaros darbą „mulkinimu“. Jam atsako p. J. Baniulis ir M. Salčius. Pastarasis ypatingai užprotestuoją prieš išvadinimą Sandaros darbo „mulkinimu“. Tuomet paskutiniųjų eilių publika, kuri susidėjo daugiausiai iš vietinių „socialistų“ ir šiaip triuksmadiarių, ima šaukti, trypti. Bakanauskas, Seštokas ir A. Bušas, šį kartą, visai nei nesiprašę balso, pasistoja nuo savo vietų ir pradeda kaszin-ką rėkti. Kalbėtojai ir pirmininkai nori sustabdyti triuksmą, bet visi vietos triuksmadiariai su paminėtais „vadais“ prieškąje neleidžia to padaryti. Tuomet pirmininkas, matydamas negalėsiąs geruoju numalšinti triuksmo, apšaukia prakalbą uždarytomis ir prašo prasišalinti visų, išskiriant Sandaros kuopos narių ir tų, kurie nori prisirašyti i Sandarą, nesako pirmininkas, prasidės kuopos susirinkimas. Bet triuksmadiariai nepagerbia nei šito reikalavimo, nei to, kad Sandaros kuopa turėjo pasisamdziusi svetainę, buvo jos šeimyninės ir turėjo pilną teisę to reikalauti ir kad jie svetimame name kėlė skandalą. Jie susigrudo pas duris ir ten ilgai dar šukavo ir erėjo. Tik po ilgų prašymų, pagaliau išsiskirstė.

Kur čia laisvės principų gerbiimas? Kur prisilaikymas visuomeninės etikos? Kur gerbimas svetimos nuosavybės? Ir tai taip elgiais žmonės, kurie stato save „laisvės“ karžygiais! Taip, mat, jie supranta laisvę! Šitai, lietuvių visuomenė reikėtų gerai atminti.

3 ALTS. 16 k. Valdybos nariai.

TYKSTAMAS MALIAVO-JUMAS.

Dabar rakandų dirbėjai su pasisekimu panaudoja maliavojimui mašiną, kuri apimalioja kelis krėslus, ar stalus ir geriaus negu darbininkas su šepečiu i tą patį laiką vieną galėtų apimaliovi. Šita nauja mašina, vadinama ori-niu šepečiu panaši i revolverį: paspaudžiama gaidys ir maliava trykšta iš vamzdžio suspausto oro varama. Su ja galima maliauoti ar lekiuoti tris syk greičiau ir nesulyginamai geriau kaip rankiniu šepečiu.

KAIP PASIŪSTI PINIGUS LIETUVON.

Nuvykusieji Stockholmame amerikiečiai delegatai kun. V. Bar-tuska ir Dr. J. Bielskis praneša „Darbininkui“, kas jiems teko sužinoti Stockholmje.

Tarp kitko, jie kalba apie tai, kaip galima savo gimines, likusius Lietuvonje, sušelpiti. Esą du būdai: vienas,—galima siųsti per tarpininkystę ispanų konsulių, kurie atstovauja visų Rusijos pavaldinių reikalus užimtoje Lietuvoje; antras būdas esą toks:

Galima „pasiųsti“ pinigų Stockholmam, p. Jono Aukštulio vardu, pridedant adresą tų žmonių, kuriems siunčiami pinigai. P. J. Aukštulis susizino su ispanų konsuli Stockholmje ir su jo pagalba siunčia pinigų Lietuvon. Iš Berlio įsiai gauna visuomet kvitą, kad pinigai pasiųsti adresatams. Nesuradus gi žmonių, kuriems yra siunčiami pinigai, pinigai grįžta atgalios.

Pas Jonas Aukštulis (kurio ilgą korespondenciją anuomet tilpo „Lietuvoje“) yra Lietuvių Draugijos ir centriniio komiteto įgalotinis prie „Lietuvų-Svedų“ komiteto Stockholmje.

Toliaus pranešama, kad lietuvių „svedų komitetas“ labai stebisi, kad Amerikos lietuvių beveik visai nesiuntinėja laišku Lietuvon. Šisai komitetas jau persiuntė apie 2,000 laišku, rašytų iš Rusijos, siunčia žydų laiškus Lietuvon, bet iš Amerikos lietuvių laišku kaip nėr.

Amerikos lietuvių, ypač kurie žino, kad jų giminės liko Lietuvoje, gali pasinaudoti šitos įstaigos patarnavimu ir pasiųsti per ją laiškus. Laiškus reik rašyti trumpais sakiniais vokiškai, o kas nemoka vokiškai, galima ir lietuviškai—komitete išvers juos i vokišką kalbą. Parašytą laišką reik įdėti i kopertą ir, neužklijuojant koperto, reik ant jo padėti savo giminių adresą, kur jie gyvena Lietuvoje. Reik prie to taipgi pridėti už 10 centų markę (geriausiai internacionali krasos kuponą). Šitą kopertą su laišku įdėti kitan kopertan ir užklijavus jį, padėti tokį adresą: J. Aukštulis, Box 397, Stockholm, Sweden.

Tie patys amerikiečiai-pasiuntiniai praneša, kad jie buvo sumanę susaukti Europos lietuvių konferenciją Londonan, arba Sveicarijon, kur manė sukviesti lietuvių iš Petrogrado, Stockholm, Kopenhagoje, Friburgo ir pasikviesti pralotą Prapupolnį iš Rymo. Iš jų laiško, vienok, matyt, kad jie tuom laiku dar nieko nežinojo apie Centriniio Lietuvių komiteto kviečiamąją konferenciją Stockholmam.

IŠ ROCKFORD, ILL.

Aukos Vitkauskos fondan. Sužinojus apie mirimą Zigmą Vitkauskos ir atsilankius p. A. Vitkauskui iš Chicago, pato parinkta aukų velionio Z. Vitkauskos fondan. Išviso suaukauta \$10.25. Aukavo sekančiai:

S. W. Ribiškuskas—\$1.00; S. Bruzinskas, Stephen Paul, A. Karsokas, Frank Alvikas, S. Covinskutė, St. Petrauskas, Michel Grinys, Joseph Valiulis, Stasys Elijosius, ir Frank Raskevičius—po 50c.

Romanas Ainoris, J. A. Liudzius, J. M. Bacevičius, Albinas Petronis, J. Valentas, M. Gerulis, Vladas Jovaiša, Mikolas Bejoras, P. Kubilius, R. Valentas, J. M. Struzas, Juozapas Greičius, A. Šimonas, Anton J. Valentas, P. Alinauskas, P. J. Jursius ir Juozas Dragunas—po 25c.

Labu \$10.25. (Šių aukų abelna suma jau buvo pagarsinta „Lietuvoje“ p. J. Naujaliai atskaitoje. Red.)

SUŽEISTAS.

VIETINĖS ŽINIOS.

Delegatai Seiman. Pereitę nedidelį 36-tą SLA kuopą išrinko delegatus į SLA. seimą, kuris prasidės birželio 4 d. Pittsburghe, Pa. Buvo taipgi rinkimai į Centro Valdybą.

Į SLA prezidentus daugiausiai balsų gavo Stasys Gegužis (iš Sheandoah, Pa.)—27 balsus; vietinis kandidatas K. Jurgelionis gavo 21 b.; dabartinis SLA prezidentas P. Živatkauskas šioje kuopoje visai nustojo paramos, nes gavo tik 7 balsus.

Į kitus urėdus balsuota sekančiai:

Į Viceprezidentus P. Kibartas (25), Baltrušaitienė (14) ir P. Mikolajis (12).

Į sekretorius: A. Strimaitis (43), M. Vokietaitis (4) ir A. Čepanionis (3).

Į kasierius: T. Paukštis (39), J. Nevickas (8) ir J. Skritulskas (4).

Į išdėglojėjus: M. J. Damijonaitis (38), S. Tananevičia (25), J. Astramskas (18), K. Varsius (9), J. Danielius (4) ir V. Ambrozevičius (1).

Delegatų Seiman išrinkta šeši: Dr. Žimontas, advok. Bračulis, Dr. Graičūnas, Dr. Drangelis, Jonas Pajauskas ir Stasys Tananevičia.

Idomi ta aplinkybė, kad Kl. Jurgelionis, kuris "bėga ant SLA prezidento urėdo," nors norėjo važiuoti seiman, vienok kuopą neišrinko jo nei delegatų seiman ir tuometi parodė, ką ji apie jo kandidatūrą mano: savo ločio kuopoj ji netik kad sumušė Stasys Gegužis, bet nei delegatystės jam nepripažint.

Dabar jis ir jo "draugai," nosis pakabinę, vaikščioja ir pasakoja, kad, girdi, "republikonai" (su-prask: tautiečiai) susitarę jam kailį išpūsti.—So. Englewoodo SLA kuopa išrinko delegatų p-lę Marę Radzevičienę; So. Chicagos kuopa išrinko delegatų p. Kvietkauską. Sykiu su delegatais žada važiuoti ir šiaip keletas čekagiečių "ant vakacijų."

Sis-tas apie Englewoodo lietuvių veikimą. Balandžio 29 dieną TMD. 65 kp. turėjo parengusią agitacijos vakarėlį, kuriame buvo paruoštas tam tinkamas programėlis. Kalbėtojai buvo pakviesti p. J. Giraitis ir Dr. Drangelis. Drangelius atsisakius pasidaryti, Tananevičius; delei nekurių priežasčių. Tananevičius atsisakė, tai užėmė jo vietą "Kataliko" administratorius, p. Chmielewskas ir Dr. Graičūnas. Abelnai sakant, visi kalbėtojai gerai kalbėjo apibieždami TMD. praeities atliktus darbus ir ką ji mano veikti toliau tarpe lietuvių tautos. P-as J. Giraitis kalbėjo apie Lietuvos vargus ir kame lietuviui dabar yra. Be-to dar broliai B. ir V. Lenkauskai sušaukė dialogą: Kaip Jurgis tapo TMD. nariu; dialogas nusisekė neblogiausiai. Taipgi p-lė V. ir K. Bigeliukai palinksmo publiką gražiais muzikos kšneliais, už tai publiką, dėkavodama, palydėjo gausiu delnų plojimu. Taipgi buvo publikai pranešta kad yra paskirtos trys dovanos butent, 3 laikraščiai metams tiems, kurie ar kurios prirasis daugiaus narių prie TMD. 65 kuopos; kaip teko sužinoti, nekuriuos ypatos gavo laimėti dovanas, nes prirašyta apie to naujų narių. Pasibaigus programai tėsėsi įvairūs šokiai.

Dar žodis apie englewoodiečių veikimą; nors englewoodiečiai jau yra sumušę rekordą tarpe amerikiečių lietuvių (kolonijų) aukų rinkime nukentėjusiems nuo karės lietuviams, ir davę gerą pavyzdį kitių kolonijų lietuviams, apie tris šimtai lietuvių sumedami aukų \$300 neskaitant to, kas buvo išsiųsta draubūziais į Lietuvą, dabar vietos draugijų komitetas dar nuleido rankų ir rengia didelius ferus.

Yra viltis, kad ir čia vietos gyventojai parodis savo priejautą; kad ir sunkus darbas aukas rinkti,

bet jie neįatėja nuovargio ir dar nemano, kad jau išsiseimė iš jų kišenių visos aukos. Jie sako, kad turime gėbėti savo brolius toliai, kol jie pradės patis apsirūpinti savimi. Garbė darbiems ir nemulstantiems Lietuvos tėvynainiams, ir pažangiajam Englewoodo jaunimui, kurie mato svarbą momento darbui aukų rinkime. . . S. A. K.

Englewoodiečių atydai. Ateinantį ketvėgą, gegužio 11 d. J. Bauko svetainėje, 7:30 val. vakare bus TMD. 65 kuopos susirinkimas.

Bus rinkimai delegatų į seimą. Berods, gausime ir naujų rašų. Valdyba.

Aukos Nukentėjusiems nuo karės. SLA. II apskritys parengė prakalbą gegužio 3 d. Mėdazio svetainėje. Pasekmė būtų buvusi didesnė, jeigu iš anksto būtų buvę pagarsinta. Dabar vos keletas dešetų žmonių išgirdo papasakojimą p. Martaus iš karės laukų Lietuvoje. Negalima ir aprašyti jo gyvo ir žingėdaus išdėstinimo apie tas baisenybes, kurias musų likusieji Lietuvoje broliai turi pakelti ant savo pečių.

Kalbėtojas trokšta, kad kuodaugiau būtų aukų pasiusta lietuviams ir į trumpą laiką.

SLA. II apskritis rengia visą eilę prakalbų, todėl linkėtina, kad kuodaugiau žmonės lankytųsi į tas prakalbas.

Aukų surinkta sekančiai: J. Molis \$10.00; po \$2.00 aukav: G. Lekavičia ir J. Kučinskas; po \$1.00: K. Tamanauskas, B. Lenkauskas, Z. Mickevičia, ir J. Dobrovolskis; smulkių aukų buvo \$8.36; iš viso—\$26.36. Pinigai yra įduoti vietinės lietuvių organizacijos izdininkui R. Zaurai.

Tuo tarpu ši West Sides organizacija turi apie \$900.00 ir šiomis dienomis bus išsiųsta nukentėjusiems nuo karės lietuviams. Eskulapas.

Vakarai, susirinkimai ir t. t. Ateinantį nedėdienį (14 d. gegužio) šv. Jurgio svetainėje (ant Bridgeport) Progresyves Federacijos Lietuvių Muzikantų Unija rengia didelį koncertą.

Šiton federacijon yra susispietus, didesnė dalis Chicagos lietuvių muzikantų—jų yra per 50, todėl ir koncerto programą žada būti platus ir turiningas. Šį koncertą ves vienas iš seniausių Chicagos muzikantų p. K. J. Filipavičius. Apart koncerto bus taipgi ir prakalbos. Rengėjai praneša, kad bus tik-ką atvažiuves iš Lietuvos kalbėtojas. Bus taipgi išlaimejimas auksinio laikrodėlio. Po viskam—šokiai. Panašų koncertą toji pati federacija rengia ir 21 d. gegužio toj pačioj vietoj.

— Antrasai SLA. apskritys sykiu su 1-uoju TMD. apskričiu rengia išleidimui delegatų į SLA. ir TMD. seimus vakarėlį, kuris atsisbus šios subatos vakare, geg. 13 d. Mildos svetainėj. Visi delegatai į minėtus seimus, SLA. ir TMD. kuopų valdybos ir nariai ir šiaip jau svečiai kviečiami atsilankyti. Bus ir vakarienė. Vyrams įžanga 75c.; moterims—50c.

Tėvynės Myletojų Draugijos I apskritis turėjo savo susirinkimą geg. 5 d. Valdybos nariai ir delegatai TMD. kuopos karštai varstė, kaip vietinius taip ir abelnai TMD. reikalus. Ypač daug gvilddenta klausimus link ateinančio TMD. seimo. Apskritys prisidėjo prie rengimo drauge su SLA. II Apsk. šeimyniško vakariėlio. Rengiamas su tikslu išleistių Chicagos delegatų į Seimą. Todel TMD. nariai kviečiami dalyvauti tame vakarėly, kuris atsisbus gegužio 13 d. Mildos svetainėje.

— TMD. 22 kuopa rengia draugišką pasilinksminimo vakarėlį 20 d. gegužio Aušros svetainėje, 3004 So. Halsted st. Kiek-

(Tąsa ant 7-to pusl.)

Apgarsinimai.

DABAR JI JAUČIASI GERAI.

Poni Elzbieta Jakob gana sirgo; viduriai silpnį, virškinimas labai menkas; lankau išeidavo sykį į 4-5 dienas, be to dar hemoroidai vargino. Nežinodama ką jau bedaryti, ji užsisakė Trinerio Amerikinio Karčiojo Vyno Elikšyro ir dabar ji sako: "taigi rašau pas jus iš duodama žinoti, kad aš jaučiuosi gerai, tai yra puikus vaistas. Aš tuojuos pradėjau jaustis geriau, kaip tik pradėjau vartoti jį. Elzbieta Jakob, Box 58, Alicia, Mich." Didžiama musų ligių pacina nuo neatsakancio vidurių veikimo. Kaip tik apsirėškia koksai neregularams, galvos skaudėjimas, kvaitulys, nesmagumas, arzumas, užėina nenorėjimas valgyti. Ne-lauk ilgias, kol kuris šitų ženklų pasirodis, bet imk Trinerio Vyno elikšyrą. Jis sutaisis tave vėl, pagerins virškinamųjų organų veikimą, prasalins kluities priežastį ir pasijausi esąs vėl kaip tik ką užgims žmogus. Gaunamas aptiekose. Kaina \$1.00 Jos. Triner. išdirbėjas; 1333-1339 So. Ashland Ave., Chicago, Ill.

Trinerio Linimentą giria kiekvienas, kuris turi laimę turėti jį po ranka kuomet tik prireikia. Jis yra nesulyginamas nuo pamaitinimo, sumušimo, sutinimo ir visokių vietinių skausmų. Kaina 25c. ir 50c. krasa 35c. ir 60c.

NAUJAI Atspausta

TIK KĄ IŠ SPAUDOS IŠEJO

ANTRA LAIDA

IŠ Gyvenimo Lietuviškų Vėlių Bel Vėlnų.

Pasakos surinktos d-ro J. Basanavičiaus. Šioje knygoje telpa keli šimtai gražių pasakų, apie rojų (dangų), žyščių, peklą; apie giltinę, marą, cholera; apie dvasias (dušias), vėlnius, jų vaidinimąsi ir t. t. Pasakos užrašytos tokioje tarmėje, kokią buvo girdėtos. Panavėžij—pagal tarmę panevėžiečių; Šiauliuose—pagal tarmę šiauliečių; Suvalkų gub. ir t. t. Chicago, Ill. 1915 pusl. 470 1.50 Audimo apdaruose 2.00

Užsisakant šią knygą, siųskite pinigus šiuom adresu:

A. Olszewski
Pres.

Lietuva Publishing Co.

3252 SO. HALSTED ST.
CHICAGO, ILL.

JONAS KULIS
General Agentas "Lietuvos" Agentas keliauja po visą Ameriką. Kur jis atsilankis, ten per jį galima atnaujinti "Lietuvą", prisiimti prenumeratą, apgareinimus ir pardavinėti knygas.
Lietuva Pub. Co.

JUOZAPAS MOZERIS
kaipo "Lietuvos" agentas Cirero, Ill. ir apieilinkėse yra įgaluotas užrašinėti "Lietuvą", prisiimti prenumeratą, apgareinimus ir pardavinėti knygas.
Lietuva Pub. Co.

DRAUGIJŲ REIKALAI

GRAŽUS PAVASARINIS BALIUS, parengtas Dr. Gėsa, Av. Panos Marijos Razancavos, Pany ir Moterų, atsilbus Ned. Gegužio 14, 1916 m., Dievo Apveikdos parapijos svetainėje, prie Union ir 18 gatvės. Pradžią 4-tą val. po pietų. Įėjimas 15c. ypatai.

Pajieškojimai.

Pajieškau savo pusbrolio Vinco Kalasausko ir giminių bei pažystamų. Klugų kaimo, Svetušino gm., Naujesio pav., Suvalkų gub. Atsi-saukti adresu: Juozas Kalakauskas, Box 28, Puriton, Pa.

Pajieškau savo pusbrolio Juozo Kamienčiko, Mikailiško gm. Plutiskų parap., Marijampolės pav., Suvalkų gub. Gyveno kažkur Massachusettso valstijoje. Atsi-saukti adresu: Antanas Paltaanavičius, U. P. Bldg. Room 10, 11 Liberty st. Kansas City, Mo.

Reikalavimai.

REIKALINGAS JAUNAS VAIKINAS

į Banką prie ofiso darbo. Turi būti baigęs Public School arba ir augstesnę mokyklą. Geram vaikiniui yra gera proga išsidirbti į auštesnę poziciją. Atsi-saukti tiktai raštu, nurodant kiek metų, kokią mokyklą yra baigęs ir ką dirbęs. A. Olszewski Bank, 3252 So. Halsted st., Chicago, Ill.

Reikalauja 25 metų (molderių), nuolatinis darbas, ilgam patenamos vietos, nėra jokių klūnių. Adresas: Chicago Malleable Castings Co., 12000 So. Racine ave., Chicago, Ill. (West Pullman).

REIKALINGAS senas žmogus prie namų darbo. Gaus pilną pragyvenimą ir \$15.00 algos ant mėnesio. Atsi-saukti į A. Olszewskio Banką, 3252 So. Halsted st.

Činkos kasėjų reikalauja į Illinois ir Wisconsin po \$2.50 į dieną už 9 valandas darbo. Diamond Labor Agency, 567 W. Madison st.

Reikalauja 2 sankrovinių portierių, 3 smulkiųjų portierių, 2 namsargių, 2 dudy sutaisytojų, 2 ugnakurių, 2 laukų darbininkų, medžio dirbėjo, pluklapio, darbininkų prie vidaus darbo 24c. į val., 2 darbininkų pakuojamame kambaryje, \$12; dirbtuvėn valkščių \$9. \$10; automobilijų plovėjų \$13; aliejuotojų; garo nutaisytojų pagalbininko 25c. į val.; vežmininko, \$15; langų plovėjo \$52.50. 2 trokininkų \$60—turi mokėti skaitlyti ir rašyti angliskai. South Park Agency, 4193 So. Halsted st., Viršų krasos.

Reikalauja 25 vyrų prie darbo viešbučiuose ir valgyklose, kelyklininkų, indų plovėjų, 2 virėjų, portierių, namsargių, prie darbo skalbyklos kambaryje, dviejų vyrų vasarinis viešbutin. Dvorak Employment Agency, 4603 So. Ashland ave., Viršų Bankos.

Ant Pardavimo.

GERIAUSIA IR PIGIAUSIA ZEME, farmos visokio didumo, parduodama lengvomis išmokėtimis su mažu įmokėjimu. Zemė visa dirbama; pasiskubinkite. Adresas: C. K. Ball, R. R. 1, Kennedy, Minn.

Į Pardavimą Fordinis Roadster. Kuogeriausiam stovyje; bus išpardyta; tik-ką numalavotas. Šitą automobilį reikia pamatyti, norint su-prasti jo tikrą vertę. Parduodama pigiai už pinigų. Klausk po num. 3116 So. Union ave., 3-tias augstas.

Parisduoda salonus lietuvių apgyventojų vietoje. Būna gerai išdirbtas per 15 metų. Norinčiam padaryti činigų yra gerą progą. Atsi-saukti: Lapinski and Jasulis, 23rd and Lake st., Melrose Park, Ill.

Parsiduoda an total ir dviem rūlmais pagyvenimas labai gerą ir sveiką vietą Lotų 1175 pėdos, plotis 60 pėdų. Musų mieste 13 anglių kasyklų, 2 kompanijų; uždarbis nevienodas nuo \$25 iki \$80 už pusę mėnesio; unijos nėra; lengvai gali pradėti darbą ir kasyklose nedirbęs. Parisduoda labai pigiai. Susizinojimas per laiką. Adresas toks. C. Paulalis, Scelp Level, Pa.

Parsiduoda "Barber Shop", geroje vietoje, apgyventoj lietuviams ir lenkams. Biznis eina gerai. Priežastis: savininkas nori išvažiuoti į kitą miestą. Atsi-saukti: John Juhas, 2902 So. Union ave., Chicago, Ill.

PINIGAI

Geriausiai, greičiausiai ir pigiausiai

Persiuncia Pinigus į Lietuvą-Rusiją ir visas dalis svieto ir parduoda Šifkortes

A OLSZEWSKIO BANKA
3252 South Halsted St.
CHICAGO, ILL

Jei nori pamatyti tikrai GERĄ TEATRĄ,

tai ateik į

MILDA

3138-42 So. Halsted St.

Cia už 5c matysi gražesnę Teatrą, kaip vidurmiestyje ir 50c.

Kainos šokiom dienom 5c ant balkono, 10c žemiai.

Subatom ir nedėliom 10c balkonas, 15c žemiai.

Prasideda 7 valandą kas vakaras. Subatom ir nedėliom 2 val. po pietų.

Jei nori linksmai praleisti valandą lietuvių laiko užmiršti savo nemagaumus, tai ateik į

MILDOS-TEATRĄ.

AR JAU

prirengęte į spaudą Konstitucijas, Knygas, Pliakatus, Užrašymus, Vizitines Kortelės, Tikietus, Katalogus ir t. t. Jeigu turite prirengę, tai pasiųskite mums laišką, kokius Spaudos Darbus Jūs norite gauti, o mes prisišimsime Jums : : sampels ir kainą. : :

MILDA PRINTING HOUSE

J. J. Bačiūnas ir J. P. Pajauskas

Savininkai

814 W. 33rd St., Chicago, Ill.

Telephone Drover 7184

NAUJA KNYGA!

Tik-ką išėjo iš spaudos knyga vardu "AMERIKA". Tai yra rinkinys įvairių faktų, žinotų Amerikoje gyvenantiems lietuviams. Skaityti V. K. Razancavos, "TĖVYNĖS" redaktorius. "AMERIKA" yra informacinis veikalas, kuris jau nuo senos buvo pagydomas. Jame telpa daug reikalingų ir naudingų patarimų ir nurodymų, taipgi Am. lietuvių statistika.

Knyga didelio formato 6 x 9 col., 288 puslapį. Kaina tikrai: 75c.

Reikalaukite ir pinigų siųskite pas:

M. J. Damijonaitis

P. S. Visas pėnas nuo šios knygos, yra paskirtas Prieglaudos namui S. L. A. Norint kitokių knygų, reikalaukite iš mano lietuviškų knygų krautuvės katalogo.

901 W. 33rd Street
CHICAGO, ILLINOIS.

Copyright 1917
R. J. Reynolds Tobacco Co.

Nevirškinimas,

užkietėjimas, skilvio nemalimas, sustūrusios kepenis ir toki simptomai, kaip liežuvis, apetito netekimas, abelnas neveiklumas, mažakraujystė ir skilvio netvarkos padaro ligonį labai sergančiu. Kodėl neimti

žuvio atpaukimas, apetito netekimas, abelnas neveiklumas, mažakraujystė ir skilvio netvarkos padaro ligonį labai sergančiu. Kodėl neimti

SEVERA'S

Balsam of Life

(Severos Gyvybės Balzamas) laiku ir tokiu budu neleistu ligai toliaus išsiplėtoti? Šio vaisto veikmė yra greita ir labdaringa. Jisai yra atstancios vertės toniku. Jisai padaro vidurius reguliariškai veikiančiais, paluosuoja nuilsimą, atgaivina ligonį ir sumažina priepuolių aštrumą. Jojo raminančioji veikmė daro jį puikiu vaistu pasimainančiame karštyje ir drugyje. Jisai sustiprina silpnuosius ir yra patariamas moterims jų sirguliuimose. Kaina 75c už bonką.

Pilvo Skaudėjimas. Mr. M. Sobkowiak, Co., Westville, Ind., parašė mums: "Mano pati turėjo pilvo skaudėjimą. Paėmus jai Severos Gyvybės Balzamą, skaudėjimas sustėjo."

Pirkdami vaistus, prašykite Severos vaistų ir butinai reikalaukite, kad duotų jums tai, ko jūs reikalaujate. Aptiekos parveikia Severos Vaistus. Jeigu jūsų aptiekorius neturėtų tų vaistų, kurių jūs reikalaujate, tai užsisakykite ju tiesiog iš mūsų.

W. F. SEVERA CO., Cedar Rapids, Iowa

Adresuokite:

NORTH END PHOTO CO.,

376 Selkirk Ave.,

WINNIPEG, MAN., CANADA.

SUPAŽINDINKITE ANGLUS

SU LIETUVA,

platintindami Dro Jono šliupo

parašytą anglų kalboje knygą

LITHUANIA IN

RETROSPECT AND

PROSPECT

išleido Amerikos Lietuvių Spau-

dos Draugija. Kaina—50 centų.

SLA. TMD. kuopoms, drangi-

joms ir knygų platintojams,

imantiems daugiau roties egz-

empliorių, nuleidžiama tam tik-

ras nuosimtis. Reikalaukite mu-

sų redakcijoje, arba pas autorių,

Dr. J. Šliupą,

1419 No. Main av., Scranton, Pa.

REIKALAUJA DARBININKŲ.

Turime pilnai darbo restauracijoje,

fabrikuose ir privatiškuose namuose

Reikalaujame 25 vyrų po \$2.00 į

dieną, nuolatinius, svarus darbas dirb-

tuose vidut per apskritus metus.

Norint darbo atsi-saukite

Atlas Employment Office,

6300 So. Halsted St., Chicago, Ill.

3rd floor. Room F.

Telefonas Normal 163.

I PARDAVIMĄ \$300 PINIGAI,

likus dalis kaip ir randa. 5 kamb-

baria namelis, 524 W. 44 Pl. arti

Wallace gat., atvira švinakalystė,

porceleno maudyne ir išlietuvi-

Klaustis šeštadienio vakarais, ar

septintadienio rytmečiais. Kaina

\$1600.00.

VIETINĖS ŽINIOS.

(Tęsa nuo 6-to pusl.)

Vienas atsilankusių svečių gaus užduktą vieną iš TMD. išleistų knygelių.

Iš West Side. TMD. 28-oji kuopa išrinko delegatą į TMD. seimą, busiantį šiuomet Pittsburg. gerai žinomą West Sideje darbų jauną veikėją, p. B. Lenkauską. P-as Lenkauskas yra taipgi delegatu ir nuo vietinės SLA. 129 kuopos ir SLA. seimą. — Gegužio 13 d. vietinė 28-oji TMD. kuopa rengia šeimynišką vakarėlį Karvovskio svetainėje, 22 pl. ir Oakley ave. Rengėjai žada surengti žingsnių programą.

PROJEKTAS PASKOLOS TILTAMS IR SVIESOMS.

Chicagos miesto Taryba geg. 8 d. perleido padavimą pavesti birželio teisėjų rinkimose nubausti užtraukimą paskolos siekančios \$8,850,000—\$5,100,000 naujiems tiltams statyti ir \$3,750,000 šviesoms įtaisyti. Aldermanai Merriam ir Buck sakė, kad valstiečiai ir taip jau apkrauti mokesčiais nepakeliamai ir šitos naujos paskolos užtraukimą atmes, bet majoras Thompsonas tuojau po padavimą pasirašė sakdamas, kad miesto gerinimas yra reikalingas ir jis tikisi, kad paskolos užtraukimas bus pripažintas.

NAUJI TILTAI CHICAGOJE.

Chicagos tiltų inžinierystės skyriaus perdėtinis inžinierius Thos. Pihfield išleido pranešimą, kuris parodo, kaip eina su Chicagos tiltų statymo programu. Jis sako, kad nauji \$300,000 tiltai prie Belmont ir Webster Ave. ir \$600,000 Lake gatvės tiltas bus užbaigti birželio mėnesyje. Nejudinamas tiltas prie Montrose ave., išsiuosiantis \$70,000, bus atidarytas už kelių savaičių. Lapkričio mėnesį bus pabaigtas naujas atlošiamas \$350,000 tiltas prie Monroe gatvės; už jį užmokės Nauja Union Stotis.

Naujas 245 pėdų ilgio tiltas bus pastatytas prie 12 gatvės ir išsiuos \$650,000. Kaip tik bus galima, bus statomi tiltai prie La Salle, Wells ir Franklin-Orleans gatvių. Visi naujieji tiltai atlošiami.

Pirmutinis atlošiamas tiltas Chicagoje Metropolitinės Kilpos ("L") tiltas per upę arti Van Buren bus nugriautas ir jo vietoje bus pastatytas naujas už \$550,000 tiltas 220 pėdų ilgio. Taip vadina "L" (kilpa) paneš lėšas. Kaip šitas tiltas buvo užbaigtas 1895 m., tai buvo manyta, kad tai inžinierystės stebuklas. Jo ilgis yra tik 95 pėdos.

Naujus tiltus visus pripažino Chicago Planų Komisija. Jie palengvins keliavimą upę ir gatvėmis ir padarīs miestą gražesniu. Ilgainiui visi atsukamieji tiltai bus panaikinti. Madison gatvės tiltas bus atstatytas kaip veik Monroe gatvės tiltas bus užbaigtas.

CHICAGOS SKURDO ŽEM. LAPIS.

Suvienytosios Labdarystės Draugijos sutaisė nepaprastą parodą, parodymui Chicagos miesto skurdo didumo. Jos paėmė didžiulį Chicagos žemlapį ir apmažė juo dais taškais. Šitie juodi taškai kiekvienas reiškia vieną šeimyną, kuri per pasibaigusius metus yra prašiusi pagalbos iš organizacijos. Tokių taškų žemlapyje yra 22,105. Taip kuriuose apskrituose šitų taškų yra taip daug, kad nesimato tuščios vietos tarp jų. Vienaime plote, vienoj aštuntoj dalyj ketv. mylios 779 šeimynos ėmė pagalbos iš organizacijos per paskutinius 12 mėnesių.

Suv. Labdarybės D-jų paduotos skaitlinės parodo, kad apie vienas žmogus iš 25 Chicagos gyventojų yra prašęs pagalbos.

Bus padaryta kopija šito "skurdo žemlapio" ir ji bus išstatoma parodon dvidešimtis penkiose miesto bažnyčių; kiekvienoj bažnyčioj bus laikoma savaitę laiko.

Originalis žemlapis pasiliks išskirtas visuotinėse Suv. Labdarybių kantorose.

PIRKITE NAMUS.

Kiekvienas sveikas darbininkas gali ir privalo turėti savo namą.

Kodėl? Todėl, kad neturintis namo nei nepasijunta, kaip jo sunkiai uždirbti pinigai sudyla ir nieko neužkiedija, o pinigų namą, nei nepasijunta, kaip greitai jį išmoka ir turi savo locną namą ir tokį žmogų visi guodoja, vadina. Chicagos ukėsu ir niekas nesibijo su juom reikalus turėti, o neturintį vadina randauninku, ar burdingierium, ir su juom nieko bendro nenori turėti.

Pirkti namą dabar yra geriausias laikas. Kodėl? Todėl, kad dabar darbai visur gerai eina, ir toliau žada dar geriau eiti. Ir štai kodėl. Amerika dabar turi daugybę kontraktų su Europa padirbimui anuonijos, automobilių, drabužių, ir kitų dalykų, kurie ims daugiausiai metų laiko. Tokiu būdu darbo Amerikoje bus dabar daugiau kaip kada nors buvo.

Šimet taipgi bus rinkimai naujo prezidento. Be abejonės bus išrinktas republikonas, o kada tik buvo republikoniška valdžia, visada Amerikoje buvo geri laikai. Taigi ir vėl turėsime gerus laikus, jeigu gausime republikonišką prezidentą.

Atminkite, kad kaip tik laikai eina geryn, tai ir properčių kainos eina augstyn. Ir todėl tai dabar yra geriausias laikas namus pirkti, kol yra pigūs, o paskui parduoti su geru pelnu, kada kainos pakils. Bet atminkite, kad properčių kainos kyla tiksliai gerosio biznio vietoje. Geriausia biznio vieta yra tai Bridgeportas. Svarbiausia biznio gatvė yra Halsted. Jei norite ant pirktų properčių uždirbti, tai pirkite jas ant Bridgeport, ne laukuose.

Mes turime pardavinėti gerų properčių ir pigiomis kainomis, ir Halsted ir aplinkui, ir pardodame lengvesnėmis išlygomis, kaip nuo ko nors kito galėtumėte pirkti.

Čia Paduodame Tikslai Keletą iš Jų.

134 2 augštų medinis namas prie Emerald Ave., arti 82-ros Str., 2 pagyvenimais po 3 rulumus, gasas, atneša randos \$182.00 i metus Kaina \$1,750.

135 Lotas prie Emerald Ave., arti 82 Str., Kaina \$30.00 už pėdą.

136 2 augštų medinis namas prie Emerald Ave., arti 82 Str., fundamentas mūro 2 pagyvenimais po 6 rulumus, išsienamosios vietos, gasas, maudyklės, cementuotas ponamis, atneša randos \$432.00 i metus, Kaina \$3,250.

137 2 augštų medinis namas prie Emerald Ave., arti 82 Str., 2 pagyvenimais po 4 rulumus, išsienamoji vieta, atneša randos i metus \$276.00. Kaina \$2,250.

138 6 rulumais murinis "Namelis" prie Lowe Ave., arti 38-čios Str., maudyklė, išsienamoji vieta, gasas, elektra, varsinė virtuvė apačioje, porčiai, šiltas vanduo, atneša randos i metus \$300.00. Kaina \$3,000.

139 Namas prie Forest Ave. arti 31 Str., Kaina \$3,500

140 6 rulumais murinis "Namelis", gasas, išsienamoji vieta, didelis ponamis, atneša randos \$180.00 i metus. Kaina \$1,800.

141 2 augštų medinis namas prie 65 str., už Kedzie Ave., geroje vietoje, 2 pagyvenimais po 4 rulumus, gasas, išsienamosios vietos, šildomas garu, atneša \$384.00 i metus randos. Kaina \$3,650.

142 2 augštų medinis namas ir du tušti lotai prie 44-tos ir Wallace str. Kaina \$3,750.

143 2 augštų medinis namas prie Throop str., arti 28 str., 2 pagyvenimais, atneša randos i metus \$348.00. Kaina \$2,850

144 3 augštų murinis biznio namas prie Halsted ir 35-tos str., storas ir 4 pagyvenimai du po 4 rulumus ir du po 5 rulumus, išsienamosios vietos viduje, labai geroje biznio vietoje, atneša \$960.00 randos i metus. Kaina \$6,500.

145 2 rulumų murinis namelis, išsienamoji vieta, gasas, atneša \$20.00 randos i mėnesį. Kaina \$1,900.

146 2 augštų medinis namas prie Wallace street, arti 37-tos. Dviem pagyvenimais po 4 rulumus, išsienamosios vietos, gasas, porčiai, atneša randos \$22.00 i mėnesį. Kaina \$2,000.

147 4 rulumais namelis, prie Lowe avenue, arti 31-os, gasas, išsienamoji vieta, atneša \$216.00 randos i metus. Kaina \$2,000.

148 Kampinis mūro namas prie Lowe avenue, 3 augštai, du storai ir 4 pagyvenimai, išsienamosios vietos, gasas. Atneša randos i metus \$900.00. Kaina \$9,000.

31 2 augštų murinis namas prie Emerald ave., arti 38 str., 5 pagyvenimai, ir vienu pagyvenimu su daržine namas užpakalyje, išviso 6 pagyvenimai, kiekvienam pagyvenimui išsienamoji vieta, gasas ir t.t., duoda \$612.00 randos i metus. Kaina tikslai \$4,500.

113 2 augštų namas, murinis prie Parnell ave., arti 37 str., 2 pagyvenimai, duoda randos i metus \$264.00. Galima įnešti \$200.00, o likusius išmokėti. Kaina tikslai \$2,300.

114 Murinis namas dviem mažais pagyvenimais prie 32 str., arti Lowe ave. \$300.00 įmokėti, o likusius išmokėti. Kaina \$1,000.

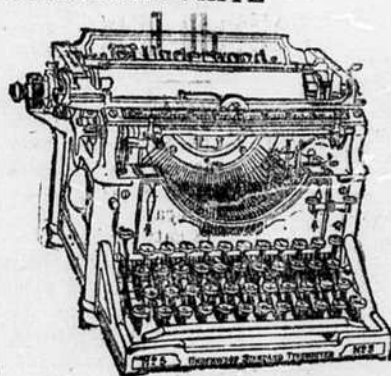
115 2 augštų murinis namas prie 34 str., arti Auburn ave., 2 pagyvenimais po 6 rulumus, išsienamosios vietos, gasas, gerame padėjime, atneša randos i metus \$432.00. Kaina \$5,000.

120 2 augštų medinis namas prie Western ave., North Side, arti North ave., 4 pagyvenimais po 4 rulumus, ponamis, palėpis, porčiai, išsienamosios, gasas, atneša \$600.00 randos i metus, labai lengvu išmokėjimu. Kaina \$4,200.

A. Olszewskio Bankoje

3252 So. Halsted St., Chicago.

NUSINUOMUOKITE

Underwoodo

Rašytuva

Pageidaujamas tų, kurie žino mašinos vertę.

Daugiausiai vartojamas didžiausių korporacijų ir visų geriausių operatorių.

"Tai mašina, kurią tų galų gale nusipirksi."

Draugijų Atydai.

Baliams
Bankietams
Šokiams
Prakalboms
Mitingams
Veselijoms

Puikiausiomis ir Parankiausiomis
Yra Dvi Naujos

MILDOS SALES

Šios dvi salės yra Mildos Teatro name. Viėna ant antro augšto talpina 300 ypatų. Joje amerikoniškos draugijos laiko savo mitingus ir bankietus.

Kita ant trečio augšto talpina 400 ypatų. Šioje atsiūva didesni baliiai, bankietai ir šokiai.

Didesniem baliam, ant kurių laukiama skaitlingesnės publikos, yra parsamdomos abidvi salės. Tada žemesnėje salėje būva gėrimams baras ir stalai svečiam pasėdėti, smagiai ir ramiai su savo draugais pasikalbėti, išsigerti ir pasivalgyti, o augštesnėje salėje prie geros muzikos smagiai pasisotkti.

Kainos Parsamdymui Sekančios:

VIENA SALĖ.

Paprastiem šokiui (baliui) \$10.00 \$15.00
Baliui su programu, nevartojant gėrimų... 14.00 20.00
Baliui be programu, gėrimus vartojant 15.00 25.00
Baliui su programu ir gėrimus vartojant ... 20.00 30.00

ABIDVI SALES VIENAM BALIUI.
Baliui be programu, gėrimus vartojant 25.00 45.00
Baliui su programu ir gėrimus vartojant 30.00 50.00
Draugijų reguliariškiem mitingam 5.00
Kitokiem susirinkimam kainos pagal sutartį.
Jei reikia, gali turėti kuknią virinul, torčikas, pelius, šaukštus, staltieses ir t.t. už pirmokėjimą \$5.00 extra.

Parsamdymui kreipkitės pas salės savininką:

A. OLSZEWSKI

3252 So. Halsted St. Phone Drover 700

PRANEŠIMAS

Gerbiamajai publikai šiuomi pranešu, jog aš perkėliau savo Real Estate Office iš Depositors State and Savings Bank ant Town of Lake ir savo naują namą po No.

3133 S. EMERALD AVE.

Pasitikiu, jog visi tie, kurie nori pirkti, arba parduoti namus, ar lotus, pasikolinti pinigų, padaryti raštus, ar išsiurinti bile koki turtą, nepasigailės, atėję pas mane.

Pirkdamas, parduodamas ir statydamas naujus namus per pereltą 10 metų įsitau nuodugrių supratimą tų reikalų ir šitą patyrimą pavedu naudai mano kostumerių.

Kad turu didelį pasiskyrimą visokių properčių ant Bridgeport, Town of Lake ir kitose dalyse Chicagos, kiekvienam, turėjusiam su manim reikalus, yra nuo senai žinoma.

Todėl, budamas gatavas kiekvienam visada patarnauti, pasilieku.

Su pagarba

J.J. HERTZMANOWICZ

3133 SO. EMERALD AVE.

TEL. YARDS 1311.

Pavasarinis Atidarymas.

Mūsų krautuvė yra pripildyta naujosios mados Siutais ir pavasariniais Kautais taip, kad kiekvienam galime pritaikyti kaip užsisakymu darytą. Mūsų kainos nuo \$10.00 iki \$30.00, geriausių materijų ir garantuojame spalvą visų drapanų. Jei pas mus pirktas netinka, tai mes apmainome, arba pinigus sugrąžiname. Taigi gali likėti, kad nebusi prigautas.

Mūsų krautuvėje randasi vyrų ir vaikų apredalai, taipgi pilna eilė auksinių daiktų.

Krautuvė atdara: Utarninke, Ketverge ir Subatoj iki 9:30 valandai vakare.

Nedėlionis iki pietų.

VIENA KAINA VISIEMS.

Bridgeport Clothing Co.

3246-3248 So. Halsted St. Chicago, Ill.
Olszewskio bankos name.

VYRIŠKŲ DRABUŽIŲ PIGUMAS!

Mes nesame bankieriai, bet mes garantuojame Tamstai sušėdymą 50% ant Tamstos pinigų, nusiperkaat sau drabužius pas mus. Vyrams ir vaikams padarome ant orderio naujus siutus nuo \$30.00 iki \$50.00 už pusę kainos. Truputėlį nešiotus nuo \$25.00 iki \$60.00 ant orderio darytus siutus parduodame po \$5.00 ir brangiau. Naujas ir truputėlį dėvėtas kelnės nuo \$1.00 ir brangiau. Vaikų siutai \$2.50 iki \$7.50. Skrynios ir valyzai.

S. GORDON,

1415 SOUTH HALSTED STREET, CHICAGO, ILL.
Storas atdaras kasdieną ir vakarais iki 9 val. Subatomis est: atdaras iki 11 val. vakare. Nedėlioniais—iki 6 val. vakare.

TIKTAI \$2.50

NEPRALEISK ŠITOS NEGRIDĖTOS PROGOS.

Tiktai trumpam laikui. Mūsų gražusis Gramofonas, kuris gerumu ne užsilėdžia tam, kuriam mokama tus "Dermafuga". Geresnių plaukams \$30.00, groja visokius rekordus ir vaistų už "Dermafuga" nerai atsielna tikslai \$2.50. 2 rekordai ir "Dermafuga" padarys tų, kad Ta-200 adatų nemokamai. Prisiųsk vo plaukai bus tankūs, sveili ir mums vieną dolerį krasaženkliais, o skaistys! Oda Tavo galvoje bus ty-mes paslysiame mašina. Likusius už-ra, pleiskanos išnyks ant visados, mokesi, kaip gausi mašiną ir ją ap-plaukai niekad daugiau neslinks. žiūrėsi.

Busi patenkintas savo plaukais! Ne pavydėk kitų, puikiems plaukams, nes pats gali turėti dar dailesnius!

Reikalaujant prisiųsime Tau pačta suvis dykai išbandymui "sampilą".

Prisiųsk 10c stampomis persiuntime lėšų, gausi išbandymui dėžutę "Dermafugos" veltui, sykiu ir brošiūrą užvardytą: "Puikus Plaukai".

ARGIL SPECIALTIES CO. Dept. L Chicago Malleable Castings Co. 12900 So. Racine ave., West Pullman, Chicago, Ill.

P. O. Box 37, Philadelphia, P.

Nekratyk gembes.

SIGNALO davimui prietaisa prysakyj telefono operatorės yra maža elektrinė lemputė. Tai yra ta pati, kaip ir kiekviena elektrinė lempa—truputį lėčiau užsiziebia. Guziką prie elektrinio žiburio įtaisos galima suktyti taip sparciai, kad žibury nespėja užsidegti. Įbandyk tą. Tas pats buva kratant telefoninę gembę ir todėl operatorė negauna signalo.

Jei nori atkreipti operatorės domą, slankiok priimamąją gembę augstyn ir žemyn PALENGVA. Šito prisilaikydamas gausi greitesnį patarnavimą.

Chicago Telephone Company
Bell Telephone Building
Commercial Department
Official 100

